

Kalendarzyk tygodniowy:

Sob. św. Kaliksta P.
Niedz. św. Jadwigi Wd.
Pon. św. Martyna M.
Wt. św. Wiktora M.
Sr. św. Łukasza Ew.
Czw. św. Piotra z Alk.
Piąt. św. Ireny.

Wschód słońca: godz. 6 m. 25
Zachód słońca: godz. 5 m. 06
Dług dnia: godz. 10 m. 41
Ubyło dnia: g. 6 m. 04

Cena prenumeraty:
W ŁODZI:

Rocznie rb. 6 k. —
Półrocznie " 3 " —
Kwartalnie " 1 " 50
Miesięcznie " " 50

Odnoszenie 10 k. m.
Egz. pojedynczy 3 k.

Z przesyłką pocztową:
Rocznie rb. 7 kop. 40
Półrocznie " 3 " 70

ZAGRANICĄ:

Miesięcznie " 1 " 10

Redakcja

w Łodzi,

ul. Przejazd № 3.

Nr. telefonu 593.

ROZWIÓJ

dziennik polityczny, przemysłowy, ekonomiczny, społeczny i literacki, ilustrowany

Sobota, dnia 14 października 1911 roku.

Kantory: własny w Warszawie, ul. Hoża № 32; w Pabianicach s.p. Teodora Minko; w Zgierzu, w aptece p. Patka.

CENA OGŁOSZEN: Nadesłane przed tekstem 50 kop. za wiersz pet. Zwyczajne ogłoszenia za tekstem po 7 kop. za wiersz nonparelowy lub jego miejsce. Małe ogłoszenia po 2 kop. od wyrazu (dla poszukujących pracy po 1 1/2 kop.). Najmniejsze ogłoszenie 20 kop. Reklamy i Nekrologi po 20 kop. za wiersz petitowy. Za dołączenie prospektów 6 rub. od tysiąca egzemplarzy. ARTYKUŁY bez oznaczenia honorarium Redakcyi uważa za bezpłatne; rękopisów drobnych nie zwraca. Ogłoszenia w tekście 1 rub. za wiersz petitowy.

Redaktor lub jego zastępca przyjmują interesantów codziennie, z wyjątkiem dni świątecznych, od godziny 3 — 4-ej po południu.

SALA KONCERTOWA **Dzielnia 18. W środę 18 października** **ARTURA RUBINSTEINA.**
WIELKI KONCERT (RECITAL)

3321 BILETY SPRZEDAJE KASA PRZY SALI KONCERTOWEJ OD 11—2 i OD 4—8 WIECZ. 3322

Elektrownia Łódzka

podaje do wiadomości P.P. właścicieli nieruchomości i przedsiębiorców budowlanych, że przed rozpoczęciem wszelkiego rodzaju robót ziemnych na trotuarach lub przy kopaniu foss pod fundamenty przy trotuarach, należy niezwłocznie zawiadomić Biuro Techniczne Elektrowni w celu zabezpieczenia kabli, leżących pod trotuarami.

Za wszelkie uszkodzenia kabli i wpływające stąd straty materyalne, oraz wypadki z ludźmi, czynimy odpowiedzialnymi te osoby, które wyżej wymienione roboty wykonywują same, przez swych podwładnych lub powierzają przedsiębiorcom, bez uprzedniego porozumienia się z Elektrownią.

Teatr Popularny

Dziś o 8 m. 15 w.

„Smierć Iwana Groźnego„

Jutro o 3 p. p.

Pierwszy raz, tragedia w 9 odsłonach, hr. L. Tołstoja.
„Bobrowe futro“ Komedia w 4 akt. Hauptmana.

Konstantynowska 16.

Jutro o 8 m. 15 w.

„Smierć Iwana Groźnego“ L. Tołstoja.

Janina Schoemeich

ul. Andrzeja № 5. Właścicielka Magazynu Mód ul. Andrzeja № 5.

Po powrocie z zagranicy poleca na sezon obecny **MODELE i NOWOŚCI** w wielkim wyborze. 3089

3215-6-1

Teatr polski A. ZELWEROWICZA (Cegielniana 63)

Dziś o 8 m. 15 w.

„WASSA ŻELEZNOWA“

Jutro o 3 po południa

„Ciemna plama“.

Jutro o 8 m. 15 w.

„Ciemna plama“.

Znakomity środek odżywczy

KEFIR K. ŻYCKIEGO

poleca

apтека W. DANIELECKIEGO.

Łódź, Piotrkowska № 130, tel. 12-93. 420r

Biuro Techniczno-Ogrodnicze

sporządza plany ogrodów, przerabia stare oraz wielki wybór drzewek owocowych i parkowych

Poleca Zakład Ogrodniczy Juljanów

Piotrkowska № 83.

3920

L. KOŁACZKOWSKI.

Teatr Polski A. Zelwerowicza, Cegielniana 63. W środę dnia 18 października o godz. 8-ej wieczorem po cenach o połowę niższych od cen popularnych

„Gwardzista przyboczny“. Dana będzie gra w 3 aktach ciesząca się powodzeniem F. Molnara, przekład A. Zelwerowicza. Łoże 6 osob. 4,20, 4 osob. 2,90; krzesła 75—35 k. Sprzedaż biletów w cukierni W-go Konrada róg Dzielnej i Wschodniej od 10—1 po poł. i od 2—8 w. a w dzień przedstawienia w kasie teatru od 10 do 2 i od 5 do końca przedstawienia. 4002

Najlepsze

co dała nauka i praktyka do czyszczenia i pielęgnowania zębów, celem otrzymania osłepiającej białości tychże i zapobieganiu przykrego odora — to nowo wynaleziony

TLENOWY

preparat

ZENOL

(H, O)

w specjalnym automatycznym aparacie.

Znajduje się w sprzedaży w aptekach, perfumeryach, składach aptecznych i t.p. magazynach Cesarstwa i Królestwa.

Two ZENOL, Moskwa.

Główny skład na Królestwo Polskie, Litwę i Nadbalt, Kraj u A SIGAŁOWA, Warszawa, Marszałkowska № 142, tel. 221-51. 3165-3 I

50% oszczędności opalu,

usuwa wilgoć

patent. MULTIPLIKATOR OGRZEWANIA

Dr. W.P. Kłobukowski, inż.-chem., Warszawa, Jerozolimska 71

Numer dzisiejszy składa się z 16-tu stron.

Bułgaria i wojna włosko-turecka.

Bułgaria jest najpoważniejszą partnerką w powstającej konfederacji bałkańskiej. Dopóki gabinet Geszowa stoi u steru rządu, będzie nadal przestrzegał jaknajpoprawniejszego zachowania się względem Turcji, całkiem harmonizującego z okolicznościami wewnętrznymi. Lecz z chwilą upadku obecnego gabinetu postać rzeczy może się raptownie zmienić, co można wnioskować z oświadczenia prof. Bobczowa, chwilowego zastępcy premiera Geszowa, bawiącego obecnie na kuracji w Karlsbadzie.

Zatarg włosko-turecki, zakończony wypowiedzeniem wojny przez Włochy, sprawił głębokie wrażenie na umysłach w Bułgarii, ponieważ Włochy swym postępowaniem względem Turcji stwierdzają czynem, że prawo międzynarodowe nie ma najmniejszego znaczenia wobec siły brutalnej.

Rząd bułgarski musi się liczyć z opinią publiczną, a przede wszystkim z przywódcami różnych stronnictw narodowych, którzy są rzecznikami ludu bułgarskiego.

Większość tych przywódców oświadczyła się za skorzystaniem z obecnej, sprzyjającej chwili i natychmiastowym wypowiedzeniem wojny Turcji, aby w ten sposób raz na zawsze rozstrzygnąć „kwestię macedońską” i inne sprawy pozostające w zawieszaniu, czego najlepszym dowodem jest artykuł ex-ministra Gennadjewa, opublikowany przed kilku dniami w dzienniku „Wola”.

Ex-minister, komentując obecną sytuację polityczną, mówi: „Bułgaria, będąc najwięcej zainteresowaną na Bałkanach, powinna bacznie śledzić przebieg rzeczy. Bez wątpienia, o ile wojna będzie zlokalizowana w Trypolitanii, my nie mamy żadnego pretekstu do interwencji. Lecz, gdy turcy z jakiegobądź powodu dopuszczają się wybrków względem chrześcijan, naród bułgarski powinien zadość uczynić swemu cywilizatorskiemu posłannictwu na Bałkanach”.

Następnie mówiąc o możebności wojny grecko-tureckiej, ex-minister powiedział: „Nasz obowiązek jest jasny, jak dzień. W chwili, w której zabrzmiał pierwszy strzał armatni na granicy greckiej, armia bułgarska powinna natychmiast wkroczyć do Turcji; naród bułgarski na to nigdy nie pozwoli, aby straszne wypadki z roku 1897 miały się znowu powtórzyć. W podobnym wypadku niema się czego obawiać interwencji lub też ataku ze strony Rumunii, który z każdym dniem staje się coraz to mniej prawdopodobnym”.

Dziennik zaś półrządowy „Mir” ze swej strony pisze: „Sądymy, że działania wojenne pomiędzy Turcją i Włochami nie rozciągną się na posiadłości tureckie w Europie. Włochy, idąc do Trypolitanii z upoważnienia Europy, dołożą wszelkich starań, aby ograniczyć wojnę, w celu natychmiastowego podboju Trypolitanii, ponieważ wiedzą, że komplikacje na Bałkanach mogą wywołać interwencję nie tylko państw sąsiednich, lecz także mocarstw oddalonych, czego nieuniknionym następstwem będzie powszechna zawierucha”.

Towarzystwo ochrony kobiet.

W lokalu Stow. techników (Spacerowa 21) odbyło się zebranie organizacyjne łódzkiego oddziału chrześc. Tow. Ochrony kobiet w Warszawie. Przewodniczyła prezesowa, p. Marya hr. Przeździecka, przybyła umyślnie z Warszawy wraz z kilkoma członkiniami.

Obecnych było dwadzieścia osób z pośród inteligencji miejscowej. Przewodnicząca wyjaśniła zebrany cel i potrzebę założenia Towarzystwa i skreśliła historię powstania i rozwoju tej pożytecznej instytucji w Warszawie.

Odczytano ustawę Towarzystwa, którego zadaniem ochrona dziewcząt i kobiet od upadku, jak również dopomaganie upadłym kobietom do wejścia z powrotem na drogę życia moralnego.

W myśl ustawy, dla osiągnięcia celów swoich Towarzystwo ma prawo: 1) zawiadamiać władze sądowe o ujawnionych wypadkach konieczności zorganizowania opieki nad sierotami i porzuconymi dziećmi; 2) pomagać niezamożnym rodzicom i opiekunom do pozyskania dla dzieci odpowied-

2979-42

niej opieki i zajęcia; 3) współdziałać dorosłym dziewczętom i młodym kobietom do wyszukania uczciwej pracy i w tym celu organizować i prowadzić biura pracy; 4) zabezpieczać dziewczęta i młode kobiety od grożącego im niebezpieczeństwa podczas podróży za zarobkiem i w tym celu między innymi: a) wywieszać na stacjach dróg żelaznych, w portach i t. p. odpowiednie zawiadomienia i ostrzeżenia, drukowane w języku rosyjskim, polskim i obcym równoległe; b) wysyłać na stacje kolejowe i do portów delegatów Towarzystwa, zaopatrzonych w odpowiednie znaki (żółto-białe kokardy na ramieniu), dla udzielania pomocy i opieki przyjeżdżającym dziewczętom i młodym kobietom; c) dostarczać przybywającym chwilowo lokal i d) dziewczęta i młode kobiety, udające się zagranicę dla poszukiwania pracy, powierzać opiece zagranicznych stowarz. chrześcijan, ochrony kobiet i odpowiednim schroniskom; 5) zapobiegać wywożeniu zagranicę młodych, nie doświadczonych dziewcząt i kobiet i wogóle przeciwdziałać tak zwanemu handlowi żywym towarem; 6) wydawać i rozpowszechniać, przy zachowaniu odpowiednich przepisów, książki, broszury i wydawnictwa peryodyczne, poświęcone urzeczywistnieniu zadań Towarzystwa; urządzać odczyty i pogadanki z dziedziny religii, moralności i higieny; 7) skłaniać do życia moralnego kobiety i dziewczęta, przebywające na kuracji w szpitalach i przytułkach pobóżnych i wyszukiwać dla nich po opuszczeniu szpitali pracę uczciwą; 8) ułatwiać moralnie upadłym dziewczętom przyjęcia ich do zakładów, przeznaczonych do poprawy moralnie upadłych kobiet; 9) otwierać różne instytucje w granicach działalności Towarzystwa, mianowicie: a) sale rozrywek i dobrowolnych zajęć dla ubogich dziewcząt i kobiet w celu dostarczenia im moralnych rozrywek w czasie wolnym od pracy; b) schroniska dla chwilowego przebywania w nich dziewcząt i kobiet przyjeżdżających, niemających pracy lub zmieniających służbę, w których do schroniskach mogłyby przygotowywać się do różnych zajęć; c) „ogniska domowe” dla dziewcząt i kobiet pracujących, lecz pozbawionych opieki rodzinnej; d) „przystanki” dla dziewcząt moralnie upadłych.

Liczba członków może być nieograniczona z pośród osób płci obu wyznania chrześcijańskiego.

Członkowie dzielą się na honorowych, rzeczywistych i współpracowników.

Członkowie rzeczywisci opłacają nie mniej 5 rubli rocznej składki, a jednorazowo nie mniej stu rubli.

Srodki Towarzystwa tworzą się ze składek członkowskich, z ofiar pieniężnych, z ofiarowanych przedmiotów, odpowiednich celom Towarzystwa; z wpływów z urządzanych koncertów, przedstawień teatralnych, balów, odczytów, pogadanek, wydawnictw, bazarów i t. p.; z zapisów z procentów od kapitałów Towarzystwa.

Zebrani, po zapoznaniu się z treścią ustawy, uznali za niezbędne utworzenie w Łodzi oddziału.

Wyszukanie odpowiedniego lokalu, od czego zawisło rozpozucie działalności oddziału, powierzono zarządowi.

Tymczasem zapisy przyjmować będzie i udzielać informacji ks. proboszcz Henryk Przeździecki, w administracji parafii św. Józefa, przy ulicy Ogrodowej.

Do zarządu wybrani zostali: baronowa Juliuszowa Heinzłowa (prezesowa), doktorowa Garlińska (wiceprezesowa), ksiądz Przeździecki (sekretarz), pani Miklaszewska (wicesekretarka), baron M. Mantouffel (skarbnik), pani Wolska (zastępczyni), oraz pani Jętkiewiczowa, inżynier Jętkiewicz, baronowa Mantoufflowa, adwokatowa Rossmanova, Lisnerowa, Gieldzińska (członkowie); pani Słennicka, adwokat przysięgły K. Rossman i inżynier Swierczewski (zastępcy).

Do komisji rewizyjnej weszli pp.: ks. Słennicki, St. Chelmiński i Stanisław Zieliński. (a)

Teatr Popularny.

„Ciocia Baruch” utwór dramatyczny napisany na tle zyciawychodźców żydowskich zagranicą napisał M. H.

Teatr popularny wystawił w czwartek jednoaktowy obraz dramatyczny p. M. H. p. t. „Ciocia Baruch”. Akcja rozgrywa się w Ameryce. Paweł młody żyd, rewolucjonista, wychodźca z Królestwa, bawi u swych zamożnych kuzynów w Ameryce i pracuje w jakimś kantorze. Ma się żenić, niemoże jednak zapewnić utrzymania żonie. Całym swoim jestestwem pozostał tam, daleko, w Królestwie, wsłuchuje się w odgłosy umierającej rewolucji i to tamuje mu ruchy, paraliżuje siły i nie pozwala wziąć się do pracy produkcyjnej. Dla wyleczenia siostrzeńca, ciocia Baruch z domu Kalisz, postarała się by komitet centralny zaważwał Pawła z powrotem do Warszawy. Ciotka liczy, że jeśli Paweł zobaczy bagno jakie wytworzyło się z rewolucji, oderwie się od niej i przy pomocy krewnych zacznie pracować, otrzeźwieje, przytem zaś oderwie się od narzeczonej Klary, biednej panienki, bez posagu, mogącej mu więc tylko zlamać życie, bo Paweł jest bardzo niepraktyczny. Ciocia Baruch osiąga cel, Paweł wyjeżdża do Warszawy, rozstaje się z Klarą, ciotka zaś w ostatniej dopiero chwili spostrzega, że postąpiła źle i płacze. Płacze i Paweł nad zrujnowanym swym szczęściem.

Sztuka acz posiada dobrze postawione charakterystyki niektórych osób jak Blumenholza i ciotki Baruch naogół jest słaba, niewykończona nalezyć. Znać, że autor chciał coś powiedzieć, nie zdołał jednak oblec swej myśli w formy realne. To też po wysłuchaniu sztuki mimowolnie rodzi się pytanie, jaka tendencja kierowała autorem „Cioci Baruch”, bo, że sztuka miała być tendencyjna to widać.

Grano „Ciocię” bardzo poprawnie. Baruchową odtworzyła zywymi barwami p. Dąbrowska. Paweł, w grze p. Browskiego, miał ładny wyraz, naogół traktowany był bardzo dobrze, słabiej jednak wypadła scena ostatnia: w placzu i szpasmach zbyt wiele było „roboty”.

Klara znalazła dobrą przedstawicielkę w p. Orłowskiej, która z powodzeniem dała typ żywej, wesołej i trochę pustej dziewczyny.

Silnie zaakcentował cechy charakteru dorobkiewicza Blumenholza p. Rydzewski. Gra jego była bardzo subtelnie opracowana i wykończona.

Arnolda całkiem poprawnie odtworzył pan Topolski.

Dalszy ciąg wieczoru wypełniły „Grube ryby” Baluckiego.

Janusz Ihar.

KONKURS.

1) Komitet Towarz. zachęty sztuk pięknych w Królestwie Polskim przypomina pp. artystom warunki i termin konkursu mecenasa Leona Papińskiego. Konkurs ogłoszony na obraz olejny dowolnych rozmiarów, osnuty na tle, mającym związek z dziejami kultury polskiej w jak najszerszym tego słowa znaczeniu, więc bądź z zakresu rozwoju nauk, literatury i sztuki, bądź z zapoczątkowań naszych wielkich statystów w dziedzinie urządzeń oświatowych, społecznych lub politycznych.

2) Nagroda pierwsza (ofiarodawcy) rb. 1000.

3) Nagroda druga (Tow. zachęty) rb. 500.

4) Nagrody przyznane będą za dzieła, odznaczające się wybitnymi zaletami artystycznymi. Nagrody nie mogą być dzielone.

5) Sąd konkursowy może przyznać nadto szereg odznaczeń.

6) Dzieła nagrodzone pozostają własnością autorów.

7) Skład sądu konkursowego stanowią członkowie komitetu Towarzystwa zachęty sztuk pięknych, którzy piastować będą swe mandaty z początkiem 1912 r. oraz czterech artystów, zaproszonych przez komitet z pośród nie stających do konkursu.

8) Dzieła, przeznaczone na konkurs, winny

być zadeklarowane listownie z podaniem tytułu obrazu oraz nazwiska i adresu artysty przed dniem 15 stycznia 1912 r.

9) Ostateczny termin nadsyłania dzieł upływa z d. 25 stycznia 1912 r. Obrazy winny być podpisane i oprowiane. Nadto z odwrotnej strony ramy należy przytwierdzić kartkę z nazwiskiem autora, tytułem i ceną dzieła oraz uwagą, że dzieło przeznaczone jest na konkurs imienia Leona Papińskiego. Adres do przesyłek: Tow. Zachęty sztuk pięknych, Warszawa, ul. Królewska nr. 17A.

10) Z pośród dzieł, nadesłanych na konkurs wybierze sąd konkursowy prace kwalifikujące się pod względem artystycznym do wystawienia. W dwa tygodnie od dnia otwarcia wystawy nastąpi rozstrzygnięcie konkursu. Czas trwania wystawy — cztery do sześciu tygodni.

11) Prace nadesłane na konkurs, winny być odebrane najpóźniej w dwa miesiące po zamknięciu wystawy. Odbiór dzieł przed jej zamknięciem jest niedopuszczalny.

12) Wynik konkursu podany będzie do wiadomości publicznej za pośrednictwem gazet.

13) Wrazie gdyby sąd konkursowy nie znalazł ani jednego dzieła godnego nagrody, konkurs odracza się. Uchwała ta musi być powzięta większością 2/3 głosów obecnych na posiedzeniu sędziów.

Teatr polski.

„Wassa Żelaznowa“ sztuka w 3 aktach Maksyma Gorkiego, przekład Wł. Maliszewskiego.

Jak prawie wszystkie utwory Gorkiego, wystawiona w ubiegły czwartek po raz pierwszy w Teatrze polskim A. Zelwerowicza, najnowsza jego sztuka p. t. „Wassa Żelaznowa“ ma tło ponure, zabarwione szarzyzną codziennego życia, brudów i ułomności ludzkich. Catość, traktowana z właściwym Gorkiemu brutalnym realizmem, wywiera przynębiające wrażenia i doprawdy rodzi się pytanie, po co nasz teatr częstuje publiczność podobnego rodzaju utworami, zamiast zaczerpnąć z repertuaru swojskiego lub zagranicznego utwory holdujące sztuce w podniosłym jej znaczeniu, sztuce-kapłance piękna, i szlachetnych ideałów. Nam zaś przedewszystkiem ukazywać należy charakterystyki silne, idące w życie z wiarą i nadzieją, podnoszące ducha do walki upartej i wytrwałej o lepszą przyszłość, — lub też komedye chłoszczące przywary i wady, które za wszelką cenę wykorzenić należy

Literatura skrajnie naturalistyczna i dekadencka już się przejadła i na zachodzie coraz większym powodzeniem cieszą się utwory, pozbawione tej zaprawy, gnębiącej dusze beznadziejnym pesymizmem lub szarpiającej nerwy brutalnym realizmem. Tem się też prawdopodobnie tłumaczy zbyt mała liczba widzów na czwartkowej premierce. Ale powróćmy do „Wassy Żelaznowy.“ Jest to bezspornie utwór niepośledniego talentu, świadczący o wybitnym darze obserwacyjnym autora, nacechowany jednak bezbrzeżnym pesymizmem.

Rzecz dzieje się w rodzinie kupieckiej Żelaznowych, w której matka rodu, Wassa Żelaznowa, wywiera dospotychną władzę i dla skoncentrowania jej w swych rękach dopuszcza się czynów, jeżeli nie całkowicie zbrodniczych, to w wysokim stopniu brudnych i cynicznych. Szpiegostwo, absolutyzm nie cofający się przed niczem, doprowadzający ofiary swe aż do samobójstwa, stanowią zasadnicze czynniki charakteru Wassy. Dzieje się zaś to wszystko bynajmniej nie w imię jakiegokolwiek podniosłych ideałów, jeno dla pieniędzy, bez których władza Wassy po śmierci jej schorzałego męża prysłaby jak bańka mydlana.

Świetna charakterystyka środowiska, w którym walka się toczy, dobrze zarysowane i psychologicznie uzasadnione charaktery działających osób, stanowią główne zalety sztuki; wadą zaś jej rwąca się bezustannie akcja, prowadzona w półcieniach i półtonach niezawsze z sobą zharmonizowanych w sposób odpowiedni i dla uwypuklenia akcji niezbędny. Tłumaczenie dobre i nie zacierające nigdzie zasadniczych rysów oryginału.

„Wassa Żelaznowa“ wyreżyserowano i wystawiono bardzo starannie w zespole najcenniejszych sił trupy Teatru polskiego A. Zelwerowicza. W roli tytułowej panna Helena Arkawinówna znalazła duże pole do wykazania wszystkich zalet swego istotnie wybitnego talentu. Rola ta nie leży w zakresie uzdolnienia tej artystki, pomimo to nadała ona grze swej dużo wyrazu, w momentach kulminacyjnych wykazała spory zasób siły dramatycznej i głębokiego odczucia sytuacji. W roli Prochora Żelaznowa p. A. Zelwerowicz dał kreację opracowaną bardzo inteligentnie, z uwypukleniem w sposób artystyczny wszystkich odcieni charakteru Prochora; zwłaszcza scena końcowa, w której Prochor, chory na serce, jest już bliskim agonii, wywarła bardzo silne wrażenie. W roli Ludmiły, żony Pawła Żelaznowa, którego bardzo dobrze zagrał p. Trzywdar, p. Jadwiga Czechowska stworzyła nader zajmujący typ o delikatnym rysunku i dyskretnej zabarwieniu. Pani Broniczowa w roli Danieczki, zaufanej Wassy, wykazała niezaprzeczony talent, pp. Trembiska i Ta-

tarkiewiczówna każda w swoim rodzaju wywiązały się bardzo dobrze z ról Anny i Natalii, tworząc typy dobrze uwypuklone.

Stanisław Łapiński.

Popławszczyzna.

Współpracownik „Narodu“, ksiądz Bolesław Parafianowicz, zamieszcza w tem piśmie ciekawe i ponczające obrazki „Obrazki Białej Rusi“. W jednym z ostatnich opisuje on niezwykle dzieje osady „Popławszczyzna“, położonej w parafii bychowskiej, w gub. mohylewskiej. Osada ta zawdzięcza swoje powstanie księdzu prałatowi Janowi Onoszko, który za życia gorliwie pracował w parafii mohylewskiej.

Wiedział i przekonał się niejednokrotnie ksiądz Onoszko, — pisze ksiądz Parafianowicz — że kapitał pozostały po zmarłych kapłanach, zostaje zmarnowany albo przez krewnych, albo przez ludzi, w których otoczeniu żył kapłan, a rzadko kto pomyśli o duszy jego. Postanowił tedy tak rozporządzić kapitałem, żeby i społeczeństwo miało pożytek i o duszy jego pamiętać. Wpadł więc na oryginalny pomysł. Nabywa on w gubernii mohylewskiej, w powiecie bychowskim majątek, wynoszący 2,900 dziesięcin obszaru, tworzy z tego jeden folwark obszaru 120 dziesięcin, a resztę dzieli na małe części. W folwarku większym osadza swego brata Mateusza Onoszko, a z reszty tworzy osady szlacheckie, rozdając poszczególne działki tylko szlachcicom, noszącym nazwisko Onoszko.

W tem małym państwie Onoszków, rządy ma dzierży zawsze właściciel większej osady, którą nazywa Gródkiem i on też ma być wykonawcą ścisłym jego testamentu. On też ma dzielić między szlachtę zapomogi z procentów od złożonego na ten cel kapitału.

Różnych środków użył świętej pamięci ksiądz prałat w celu poszukiwania Onoszków — i pism i ambon, ba, nawet żydzi byli użyci do tych poszukiwań. Zabiegi te przyniosły pożądane owoce, bo aż 30 rodzin zamieszkuje Popławszczyznę.

Nie był to kaprys jaki, ale głęboka myśl kierowała tą pracą. Ofiarodawca wyraźnie ją zaznaczył w testamencie. Uczynił on tę fundację, mając na celu podniesienie i podtrzymanie zubożałej szlachty i danie jej oświaty. Wiedział on o tem, że często nędza i zbrodnia tak blisko jedna od drugiej kroczy.

W testamencie swym wyraźnie zastrzegł, że

KRONIKA TYGODNIOWA.

Pokrewieństwo Łodzi z Warszawą. — Pewna instytucja o ducha narodowego zagrożona — Czego żądają fabrykanci milionerzy. — Jesień — Nasze ogrody i ich inwentarz. — Wszystkie wydatki muszą być potwierdzone przez ministerium.

Wspólność Łodzi z Warszawą sięga od lat bardzo dawnych — mówił mi jeden ze starych, bardzo starych obywateli łódzkich; a gdym zapytał, na czem swoje twierdzenia opiera, rzekł: — Przepraszam pana, co ma w herbie Warszawa?

— Syrenę — odrzekłem... Ale co panu do herbu Warszawy?

— Zaraz się wyjaśni, tylko powiedz mi pan jeszcze, jaki herb Łodzi?

— Łódka.

— Pusta łódka z wiosłem — dodał stary łodzianin.

— Więc cóż? — zapytałem, nie rozumiejąc wykładu.

— Łódka z wiosłem bez sternika jest tylko dowodem, że ktoś tą łodzią płynął. A któż, jeśli nie Syrena, która, widząc, co się w Łodzi dzieje, zbiegła do Wisły, aby na gospodarce tutejszą nie patrzeć. I tam nie dzieją się rzeczy nadzwyczajne, ale zawsze lepiej, niż tu u nas. Każdy w Łodzi na swój sposób kręci; nikt z prawem się nie liczy, a moralność tu nie popłaca.

Jedno z towarzystw dobroczynnych łódzkich ma w swojej ustawie taki mały paragraf, który mówi, że dzieci biedne, przyjmowane do zakładu, mają być wychowywane w duchu narodowym, ma się rozumieć — polskim.

Paragraf ten tak obrza naszych fabrykan-

tów-milionerów, że na wszelkie prośby zarządu o wsparcie dla instytucji odpowiadają odmownie, a niektórzy nawet zdążyli się już w tej kwestyi wypowiedzieć w tym duchu, iż żądają usunięcia z ustawy tego paragrafu.

Czyż nie charakterystyczne? czy nie mówiące o stosunkach łódzkich?

Wiatr hakatystów pruskich owionął i nasze sfery przemysłowe, które, zamiast spojrzeć głębiej w moralną stronę ustawy, radziły tu swoją politykę wprowadzić. Nie baczą na to, że dziecko sierota, dziecko bezdomne, podniesione lub przygarbione z bruku, to jeden bandyta mniej, a za to może jeden robotnik wzorowy więcej; zapominają, że ludzie moralnie upadli mogą być i dla nich samych szkodliwi, a nawet niebezpieczni. Ale co ich przyszłość może obchodzić. Oni żyją teraźniejszością. Bo i po co troszczyć się o przyszłość? Czy to konieczne, aby wyrósł jaki porządny obywatel, wychowany w duchu nie niemieckim?

Mniejsza o to, co sobie sądzi pan fabrykant i czego wymaga, to pewna, iż instytucja nie upadnie dla tego, iż jej odmówili pomocy ci, co na polskiej ziemi, z pracy polskiego robotnika, wyrosli, spotężnili i porobili majątki.

Ale nie lekajcie się, wielec milionerzy; potrafi się zaopiekować tą instytucją ogół nasz polski, potrafi ją podtrzymać swoim kosztem robotnik polski, składając bodajby najdrobniejszy datek tygodniowo na rzecz potrzebującej poparcia instytucji

Zaznaczyć musimy, że w naszej redakcyi już posiadamy cały szereg odpowiedzi odmownych, pochodzących od poważnych przedsiębiorstw przemysłowych. Odpowiedzi te w swoim czasie postaramy się ogłosić.

Zima zbliża się szybkim krokiem, jesień nasza piękna, polska jesień ucieka coraz rychlej, za pasem listopad, który już naprawdę rozpoczął się wśród naszych ogrodów skutkiem długo trwającej suszy.

Drzewa, zwłaszcza w miastach, utraciły liście, a młode łatorosle i starsze drzewa po ostatnich deszczach pokryły się świeżym liściem młodym, o barwie jasno zielonej.

To zniewoliło nas do obejrzenia naszych ogrodów miejskich i prywatnych. W jednym z ogrodów w kancelaryi ogrodnika zastaliśmy człowieka zgarbionego nad plikami papieru. Nie dyskretnie spojrzeliśmy mu przez ramię.

Pocił się nieborak i pisał:

Do jaśnie wielmożnego magistratu!

Najpokorniej muszę przypomnieć, że za № 25652 pisaliśmy z prośbą do jaśnie wielmożnego magistratu, że wierzeje w wozowni, w której stoją beczki do podlewania, oberwały się, bo anterpriyer dał kiepskie żelazo na zawiasy, zdaje się, że nawet lane. Dotąd te wierzeje wisiały na jednej zawiasie, a teraz i ta druga nie dotrzymała. Wierzeje podpierałismy kółkiem, ale wiatr je wyrwał. Prosimy więc o rychłe wydelegowanie majstra do naprawy zawias.

Z unizonym ukłonem zarządzający ogrodami miejskimi:

Postawił dwukropek i wyznaczył ołówkiem miejsce na podpis ogrodnika.

Kiedy papier był gotów, odłożył go na bok i pisał drugi:

Do jaśnie wielmożnego magistratu.

Za № 35674 pisaliśmy do jaśnie wielmożnego magistratu o wielkiem nieszczęściu, które spotkało naszą beczkę do polewania ogrodu. Nieszczęściu temu myśmy nie nie winni, jeno to

do ambasady włoskiej, korespondent „Kuryera warsz.” otrzymał odpowiedź, że pogłoska ta musi być fałszywa. Wobec ostrej cenzury depesz, niemożliwym byłoby przesłać taką wiadomość wprost z Trypolis do Konstantynopola. Depesza taka nie mogła też być wysłana przez Malte, gdyż w takim razie wiadomość o bitwie nadeszłaby wcześniej do rządu włoskiego. Poza to wprost nieprawdopodobne jest, aby oddział rekonesansowy, zwykle bardzo nieliczny, mógł ponieść straty tak znaczne.

Banicya włochów.

Z Konstantynopola donoszą: Wielki wezyr otrzymuje codziennie listy z pogrózkami, gdyby rząd oddał Włochom Trypolis i nie starał się przeprowadzić w całej pełni edyktu banicyjnego przeciw wszystkim Włochom, znajdującym się w granicach państwa tureckiego. Istnieją ciągle obawy zamachu stanu z okazji otwarcia parlamentu.

Dyrektor tutejszej filii „Banca di Roma” otrzymał listowną pogrózkę, że gmach banku zostanie wysadzony w powietrze, jeśli biura jego nie zostaną natychmiast zamknięte.

Wielu Włochów otrzymuje przesyłki dynamitowe.

Ze Smyrny donoszą: Zorganizowany bojkot towarów włoskich został onegdaj wprowadzony w życie. To samo donoszą z Salonik. Włoskim gazetom odebrano debit pocztowy.

Konstantynopol 13 października (P.) Nota Porty, otrzymana w nocy w ambasadzie rosyjskiej, pozostawia wolne przejście okrętom neutralnym z ładunkiem zboża, adresowanym do portów neutralnych. Ładunki zboża, adresowane do Włoch, będą przepuszczone tylko wtedy, jeżeli nie będą adresowane do portów wojennych w Spezji, Civitavecchi, Neapolu, Toronto, Bari, Brindisi, Anconie, Stabii, Katanii, i Syrakuzach, jak również dla armii włoskiej i dostawców żywności.

Konstantynopol, 13 października (P.) Na przedwstępnych naradach posłów wyjaśniło się, że opozycja złączywszy się w jedną grupę z 67 głosami wystąpi przeciw gabinetowi, dążąc do jego obalenia i mianowania Kiamula-paszy wezyrem.

Frakcja komitetowa niezadowolona z polityki ugodowej gabinetu, żąda prowadzenia wojny. Prawdopodobnie gabinet będzie musiał wybić między dymisją i rozpuszczeniem izby.

Sułtan otworzy parlament 14 b. m.

Konstantynopol, 13 października (Wł.) Wszyscy korespondenci do gazet włoskich zostali wydalen.

Rzym, 13 października (Wł.) Potwierdza się wiadomość o bombardowaniu miasta Derna (na wschód od Trypolis), gdzie napotkano na opór zbrojny. Fortyfikacje prawie doszczętnie zniszczone.

Z Malty telegrafują: Derna zdobyta. W mieście wielu zabitych i rannych.

Sofia 13 października (P.) Na posiedzeniu rady ministrów jeden z ministrów oświadczył, że Bułgaria w dalszym ciągu ścisłe zachowywać będzie neutralność i nie zamierza rozpoczynać żadnych kroków wojennych wobec zbrojenia tureckiego, pokładając zaufanie w zapewnieniach mocarstw i Porty. Rząd działac będzie na drodze dyplomatycznej, mobilizacji nie będzie. Turcja nigdy się nie zdecyduje napuść na Bułgarię. Zaniepokojenie wywołuje tylko skoncentrowanie wojsk tureckich, co wytwarza nasirój podniecony i co może w przyszłości stworzyć niepożądane komplikacje.

Konstantynopol 13 października (Wł.) Według doniesień z Kanei, wybuchły na Krecie po odbytem zgromadzeniu ludowym silne rozruchy i demonstracje przeciwtureckie.

Porta wystosowała do mocarstw protest przeciw otwarciu izby kretańskiej w imieniu króla greckiego.

Konstantynopol 13 października (Wł.) Według doniesień z Trypolis, włoski korpus ekspedycyjny, który dotychczas zdolano wysadzić na ląd, nie przenosi 10,000 żołnierzy.

Londyn 13 października (Wł.) W angielskich kołach kupieckich wywołała zaniepokojenie wiadomość, że Turcja w pobliżu wejścia do cieśniny Dardaneelskiej zakłada miny podwodne.

TELEGRAMY.

Petersburg, 13 października (P.) Prezes komisji emerytalnej w Królestwie Polskim r. t. Freileben otrzymał order Aleksandra Newskiego za 60-letnią służbę.

Petersburg, 13 października (P.) Minister marynarki Grigorowicz otrzymał rangę admirała.

Petersburg, 13 października (P.) W „Now. Wrem.” w korespondencji z Finlandyą była wzmianka o tem, że w sierpniu fińscy zbunowali kaplicę na wyspie Sosnowiec, należącej do klasztoru Balaamskiego. Prezes rady ministrów zwrócił się telegraficznie do generał-gubernatora fińskiego z zapytaniem, czy wiadomość ta jest prawdziwa.

Generał-gubernator Zejn odpowiedział, że fakt taki rzeczywiście się wydarzył, czasu jednak jego dokonania nie można ustalić. Dnia 18 sierpnia przeor klasztoru doniósł arcybiskupowi fińskiemu, że przestępstwo zostało przypadkowo wykryte przez skarbnika klasztorowego i że zaraz zawiadomiono o tem lesmana.

Gubernator wyborski wysłał agentów śledczych, przy czem także gubernator otrzymał polecenie dołożenia starań, żeby wykryć przestępców i zabezpieczyć świątynie prawosławne od szafienia.

Sewastopol, 13 października (P.) Porucznik Andreddi przeleciał na Bleriocie z Symferopolu do Sewastopola w 40 minut, osiągając 2,500 metrów wysokości.

Moskwa, 11 października (P.) W sprawie związku socjal-demokratycznego wychowawców szkół średnich było oskarżonych 6 uczniów, dwóch z nich zbiegło zagranicę, trzech zostało uniewinnionych, jeden skazany na 8 miesięcy twierdzy.

Urmia, 13 października (P.) Konstytucjonalisci, krytykując w wydawanej proklamacji bezczynność gubernatora, żądają od niego, żeby w ciągu 3 dni przystąpił do organizacji oddziału ochotników przeciw Samad-ghanowi, grożąc, że w przeciwnym razie sami zaczną zdobywać pieniądze na wydatki organizacyjne.

Z wiarogodnego źródła donoszą, że z Turcji ma nadejść 19 szwadronów kawalerii w celu rozwinięcia służby pogranicznej w zebranych okręgach perskich.

Tokio, 13 października (P.) Były półurzędowca gabinetu Kacury gazeta „Kokumir” oskarża rząd nowy o bezczynność, nalega na zmianę prawa o podatku dochodowym w celu ulżenia ludności obciążonej ciężarami, o reformę prawa o służbie cywilnej i troszczy się o wyszukanie środków przeciw wrosnącej wciąż drożyznie.

Lipsk, 13 października (P.) Nauczycielka Tiroń, oskarżona o szpiegostwo skazana została na 6 miesięcy więzienia.

Paryż, 13 października (P.) Do agencji Havasa donoszą ze źródła marokańskiego, że we wtorek na Saluan napaćto 500 jeźdźców. Hiszpanie ponieśli porażkę ze znacznymi stratami, stu ludziom ścięto głowy.

Chanhou, 13 października (P.) Bombardowanie U-szan fu z chińskich okrętów lojalnych, które ugrupowały się przed fermami, zostało wstrzymane na żądanie krażowników zagranicznych. Wystrzały odpowiadające z furtów rewolucjonistów, skierowane do okrętów, mogły zagrażać fermom zagranicznym, szczególnie rosyjskiej.

Pekin 13 października (P.) Manewry w prowincji Juk-pin fu zostały odwołane. Dowódca ósmej dywizji Czakbiao, kwaterujący w U-czan fu, otrzymał dymisję. Wojsko, przeznaczone do prowincji Chubej, wysyłane jest pociągami nadzwyczajnymi. Dla utrzymania porządku w stolicy przedsięwzięto surowe środki i wzmocniono ochronę miasta cesarskiego. Miasto Cza-sza fu w prowincji Chuwan, otoczone jest przez powstańców. Na czele rządu tymczasowego w U-czan fu stanął b. oficer Chuansiu, znany działacz rewolucyjny.

Barmen, 14 października (P.) Sąd przemysłowy skazał 75 robotników trzech firm metalurgicznych na wynagrodzenie strat, przy czynionych pracodawcom 12-tygodniowym bezrobociem. Straty te określono na 75,199 marek. Robotnicy podali skargę o zwrot 2,218 marek, niedopłaconych im tytułem pensji.

Lizbona, 14 października (P.) Kolumny latające ze współdziałaniem ochotników dążą do pro-

wincji pogranicznych. Na wzgórzach ustawiono posterunki obserwacyjne. Gubernatora cywilnego zastąpił gubernator wojenny Cieda.

Alger, 14 października (P.) Pierwszy pułk strzelców algierskich otrzymał rozkaz, by przygotował się do wymarszu na Casablankę.

Kanea, 14 października (P.) Zgromadzenie narodowe otwarto w południe w obecności 67 posłów rządowych i muzułmanów. Na propozycję tymczasowego prezydenta posiedzenie odroczone do poniedziałku wobec nieobecności opozycji.

Z ostatniej chwili.

Londyn, 14 października (Wł.) Dzienniki tutejsze podają treść tajnej umowy, zawartej pomiędzy eks-królem Manuelem a pretendentem, księciem Braganzy. Według tej umowy, w razie zwycięstwa monarchistów, ludność ma zdecydować, który z nich będzie królem.

Paryż, 17 października (Wł.) Pomimo zapewnień włoskiej urzędowej agencji telegraficznej, doniesienia tutejsze potwierdzają fakt, że włosi ponieśli klęskę pod Trypolisem, tylko co do liczby zabitych i rannych istnieją różnice.

Paryż, 14 października (Wł.) Według nadeszłych tu wiadomości, pod Finchae przyszło wczoraj do zaciętej walki pomiędzy oddziałem Conceiry a wojskiem republikańskim. Wojska rządowe zostały pobite, skutkiem czego monarchiści mają otwartą drogę do Oporto.

Rzym, 14 października (Wł.) Dzienniki tutejsze określają stanowisko wojsk tureckich pod Trypolisem, jako niezbyt pomyślne, nie zaprzeczają jednak, że ich pozycje są bardzo silne.

Berlin, 14 października (Wł.) Z Hankou donoszą, że rewolucjonisci wysadzili w powietrze 13 mostów kolejowych, w celu przeszkodzenia wysyłaniu wojsk do zagrożonej prowincji.

Rzym, 14 października (Wł.) Większość pism tutejszych odrzuca kategorycznie rady poufne mocarstw z Niemcami na czele, ażeby włosi rozpoczęli rokowania z Turcją na zasadzie protektoratu tureckiego nad Trypolisem. Prasa domaga się zupełnej aneksji.

Bruksela, 14 października (Wł.) Brukselska agencja Dalekiego Wschodu donosi, że wojska, wysłane do Wuesangu, cofnięto, ponieważ rząd otrzymał pewne wskazówki, że wojska te przeszłyby na stronę rewolucjonistów.

Jeżeli wojska prow. Peczili przejdą do rewolucji, wówczas upadek dynastji mandżurskiej jest nieunikniony.

Berlin, 14 października (Wł.) Nadchodzą tutaj coraz groźniejsze wieści z Chia. W Pekinie ogłoszono stan oblężenia.

Lizbona, 14-go października (Wł.) Z granicy hiszpańskiej donoszą, że w obwodzie Braganzy rząd zaprowadził stan wojenny. Wczoraj starli się monarchiści z wojskiem rządowym. Szczegółów na razie brak.

Konstantynopol, 14 października (Wł.) Większość obecnych posłów do parlamentu na poufnej naradzie wypowiedziała się za dalszem prowadzeniem wojny i popieraniem takiego tylko gabinetu, który energicznie potrafi przeprowadzić tę zasadę.

Konstantynopol, 14 października (Wł.) Według zapewnień osób, zbliżonych do rządu, Turcja odpowie na propozycję mocarstw przedłożeniem konkretnych warunków pokoju. Rokowania mogą być rozpoczęte tylko na podstawie uznania zwierzchniczej władzy sułtana nad Trypolisem.

Konstantynopol, 14 października (Wł.) Wszyscy korespondenci pism włoskich otrzymali rozkaz opuszczenia Turcji w ciągu 24 godzin, w przeciwnym bowiem razie będą uważani za jeńców wojennych, a majątki ich ulegną konfiskacie.

W GAZOWNI.

Dziś o godzinie 1-ej po poł. p. gubernator wraz z zaproszonymi gośćmi i władzami zwiędzał gazownię, zostającą pod zarządem konsorcjum miejskiego.

Po gazowni oprowadzał p. gubernatora inżynier p. Swierczewski; laboratorium chemiczne pokazywał chemik p. Ekert. Jest to pierwsze tego rodzaju laboratorium, urządzone wzorowo, w Królestwie Polskiego.

Następnie zebrani udali się na drogę Srebrzyńską, gdzie konsorcjum w lasku miejskim wzniosło nowy rezerwoar gazowy.

Tu po obejrzeniu zarząd konsorcjum przyjął zebranych szampanem.

Przemówił pan gubernator piotrkowski, podnosząc zasługi komitetu dla miasta i zaakcentował, że wszystko co zrobiono, wykonano przez ważne siły miejscowe. Następnie zdrowie p. gubernatora wzniosł po niemiecku p. Leonhardt.

Podkreślić trzeba drugie przemówienie p. gubernatora, który położył nacisk na wodociągi i kanalizację Łodzi i zaznaczył, że już wystąpił z podaniem do general-gubernatora o zatwierdzenie obywatelskiego komitetu kanalizacyjnego.

Mowę tę przyjęto ogólnym aplauzem. Pan Swierczewski streścił po polsku historię rozwoju gazowni.

PODZIĘKOWANIE.

Krewnym, znajomym oraz wszystkim tym, którzy raczyli oddać ostatnią przysługę w odprowadzeniu zwłok s. p.

Jana Kubiczka

a w szczególności ks. Szczeniowski i Krulakowi i tym, którzy przysłali wieńce, składa z głębi serca płynące „Bóg zapłać” pozostała w nieutulonym żalu

RODZINA.

Msza żałobna d. 25 o g. 9 w kośc. Św. Krzyża. 3996

OFIARY.

Na wpisy dla niezamożnych uczniów gimnazjum polskiego.

Nieprzyjęte za obiady przez p. Jaworską 4 ruble 56 kop.

Dla najbiedniejszych.

Antoni Sztorch 30 kop.

SPOSTRZEŻENIA METEOROLOGICZNE

Stacji centralnej K. E. Ł.

Data	Barometr sprowadzony do 0° st.	Termometr w st. C.	Wilgotność w %	Kierunek i prędk. wia- trzy (metrów na sekundę)	Uwagi
13/X 1 pp.	746.0	+12.4	70	Pd W 2	Z dnia 13/X
13/X 9 w.	745.2	+ 6.4	98	Pn Z 0	Temperatura
14/X 7 r.	743.9	+ 4.0	95	Pn Z 0	max. +13.0 C. min. +6.0 C. Opadu 0.0

Rozkład pociągów.

Letni od dnia 1-go maja

Kolej Fabryczno-Łódzka.

Odechdzą z Łodzi: a) 12.30, b) 6.50, r) 10.00, d) 11.35, e) 1.40, f) 3.10, g) 6.10, k) 8.10.

Przychodzą do Łodzi: i) 4.30, j) 7.20, k) 9.35, l) 10.15, d) 1.00, m) 4.24, n) 5.15, o) 8.31, p) 11.00.

Kolej obwodowa.

Odechdzą ze stacji Łódź-kaliszka do Słotwin o godz. 6.20, ze Słotwin do st. Łódź-kaliszka przychodzą 6.55. Odechdzą ze st. Łódź-kaliszka do Koluszek 1.01, przychodzą do st. Łódź-kaliszka o godz. 7.46.

UWAGI. Godziny, wydrukowane tłustym drukiem oznaczają czas od godz. 6 wieczorem do 6 rano.

Pociągi oznaczone literami: e), f), h), i), k), m) o) r) za trzymają się na wszystkich przystankach. Pociąg oznaczony literą e), zatrzymuje się tylko w Andrzejowie.

W poniedziałek 16 października w pierwszą rocznicę śmierci

s. p.

Jakóba Małczyńskiego

Lekarza Weterynaryi.

odbędzie się nabożeństwo żałobne w kościele Św. Józefa o godzinie 10¹/₂ rano, na które życzliwych i znajomych zapraszają

3998

BRACIA.

Pociągi oznaczone literami: b), g), l), p), d), n), bez pośredniej komunikacji Warszawa—Łódź.

W pociągach oznaczonych literami: b), d), g), k), n), o), kursują wagony pocztowe.

Kolej Warszawsko-Kaliszka.

Odechdzą do Kalisza: o godz. 7.55, 12.24, 4.39, 6.13; do Warszawy: o godzinie 11.01, 12.34, 5.30.

Przychodzą z Kalisza: o godzinie 10.51, 12.22, 5.20; 9.50; z Warszawy o g. 12.14, 4.26, 6.03.

Na pociągi oznaczone literami a), d), f), h), j), k), m), o), sprzedają bilety do st. Andrzejów i ze stacji Andrzejów do Łodzi po taryfie podmiejskiej.

Pociągi oznaczone literami a), b), g), i), m), o), r) łączą się w Koluszkach z pociągami kolei nadwiślańskiej do Skarżyska i ze Skarżyska, a pociągi oznaczone literami f), k), łączą się z pociągami pomiędzy Koluszkami a Tomaszowem.

MAGAZYN BIELIZNY I GALANTERYI

M. KOŁODZIEJSKIEGO UL. ANDRZEJA 3.

POLECA W WIELKIM WYBORZE

KOSZULE, KOŁNIERZYKI, KRAWATY, BIELIZNĘ CIEPLĄ, TRYKOTAZĘ, RĘKAWICZKI, PARASOLE, GALANTERYĘ MĘSKĄ, DAMSKĄ I DZIECIĄ.

Teatr Popularny Konstantynowska 16.

W środę dnia 18 października przedstawienie zakupione przez „HARMONIĘ” 3225

„KRZYŻACY”

Sztuka historyczna w 7 obrazach, przerobiona z powieści Henryka Sienkiewicza.

Bilety po cenach niższych do połowy nabywać można codziennie od godz. 8 rano do 8 wiecz. w księgarni p. Ciota (Przejazd 14) do dnia przedstawienia do g. 4 popoł., później w kasie teatru.

Zawiadamiam, że przy ulicy Piotrkowskiej № 1001 w niedzielę 15-go października r. b.

otwieram Salon Sztuki

(obrazy olejne mistrzów nowoczesnych), są to dzieła najpierwszych i najznakomitszych mistrzów jak profesor Franz v. Defregger, Gabriel v. Kan, H. v. Zügel, Ed. v. Gebhardt, José Gallegos, Lud. Willroider, Joseph Izraelo, Max Ziebertmann, Hans v. Bartels, Max Gaisser, Keller-Rentlingen, Hans Thoma i wielu innych najcelniejszych.

Obejrzenie tej nadzwyczaj bogatej wystawy daje osobom zainteresowanym sztuką i zbieraczom, sposobność nabycia pierwszorzędných dzieł sztuki za przystępne ceny.

Salon sztuki

Gustawa Seeliga

Piotrkowska 100.

GIEŁDA WARSZAWSKA. Sprawozdanie telegraficzne, 1 godzina.

	Żąd	Ofiar	Tranz		Żąd	Ofiar	Tranz		Żąd	Ofiar	Tranz
Czeki na Berlin	46 30	—	—	4 ¹ / ₂ % L. Ziemskie	90.65	89.65	90.15	5 ⁰ / ₁₀₀ Piotrkowa	—	—	—
4 ⁰ / ₁₀₀ Renta	93.25	92.25	—	4 ⁰ / ₁₀₀ „	—	—	—	Akc. Lilpopy	—	—	136 ³ / ₄
5 ⁰ / ₁₀₀ Poż. z 1905	103.50	102.50	—	5 ⁰ / ₁₀₀ L. Warsz.	95.25	94.25	94.70	„ Putiłowski	—	—	—
5 ⁰ / ₁₀₀ Poż. z 1906	103.25	102.25	—	4 ¹ / ₂ % „	90.50	89.50	—	„ Rudzki i Ska	—	—	717 ¹ / ₂
Premjówka I	466	456	—	5 ⁰ / ₁₀₀ L. Łódz. 7 s.	91.25	90.25	—	„ Starachowic	—	—	—
„ II	365	355	362	4 ¹ / ₂ % „	86.25	85.25	—	B. Hand Warsz.	—	—	435
Szlacheckie	319	309	—					„ „ Łódzk.	—	—	462 ¹ / ₂
Zyrardów											283 ¹ / ₂
Rudzki i S-ka (nowe akcje)											137 ¹ / ₂
5 ⁰ / ₁₀₀ Listy m. Łodzi											99.00 98.00

Dziś i jutro Tylko w „The Bio-Express” Zielona № 2

Można widzieć arcydzieło kinematografii wstrząsający dramat długości 300 metrów

NIEODTRZYMANA PRZYSIĘGA i wiele innych.

Szkoła tańców ³⁹⁴⁸ ST. ZABORSKIEGO

przyjmuje zapisy na lekcje: od godz. 1—5 w zakładzie fotograficznym **Piotrkowska 97**. Od godz. 7—9 wieczorem na miejscu: **Dzielnia 31 I-e piętro. Tel. 23-57.**

Zakład chirurgiczno-ortopedyczny D-RA TOMASZEWSKIEGO

2989 **Andrzeja № 2. Telefonu 17-50.**
Leczenie skrzywień kręgosłupa i kończyn, chorób stawowych i t. d. Gimnastyka lecznicza. Aparaty mechaniczno-terapeutyczne. Masaż wibracyjny i ręczny. Kąpiele elektryczno-świetlne i gorącym powietrzem. Elektryzacja.

Lecznica zębów

M. Riesnik-Epstein.

Plombowanie i wyjmowanie zębów **bez bólu.**
Specjalne laboratorium zębów sztucznych i złotych koron.
Reparacje i przeróbki sztucz. zębów **na poczekaniu**
Ceny bardzo przystępne. ²⁵⁹⁶

POLIKLINIKA Pasaż - Meyera 1.
chorób oczu Tel. No 28-39.
Godziny przyjęć od 10-12 i od 4-7/2 po poł. ²⁹³⁷
D-ra B. Donchina

Zakład krawiecki J. KOZŁOWSKIEGO

przeniesiony został na ulicę Benepykta № 1.
ZAOPATRZONY W NAJNOWSZE MATERIAŁY KRAJOWE I ZAGRANICZNE. ³⁰²¹

Salon Mód - Nawrot 38
MME MICHEL
powróciła z Paryża. ³⁹⁴⁸

Kotły czyści i reparauje solidnie fabryka kotłów. Kociępczy, Suwalska 24. ^{3087d}

LEKCYE MUZYKI

(Fortepian, skrzypce, wiolonczela, teorya)

według programu Konserwatorium Warsz.
udziela Dyrektor Towarzystwa Muzycznego

Tadeusz Joteyko

ul. Juliusza 13. Zastać od 7—8 wiecz.

NAUKA

języków nowożytnych — przyjemna i interesująca.

Ilekoć chcieliśmy nauczyć się jakiegobądź języka nowożytnego? Co przeszkodziło osiągnięcia tego? Nieprawdą, bojaźń napotkanych trudności, któreby trzeba pokonać oraz bojaźń uczenia się tego, czego już kiedyś uczyło się w szkole (a czego zupełnie się zapomniało).

A gdyby nauka języków przedstawiała się ze strony więcej interesującej, a nawet przyjemnej, czy nie zmieniliby to postaci rzeczy? Otóż to osiągnęliśmy w Szkole Berlitz'a i możemy zaoferować swoim uczniom.

Sekret ten polega na metodzie naszej. „Szkoly Berlitz'a“ wszechświatowe powodzenie swoje, zawdzięczają tylko zastosowaniem metody Berlitz'a.

Jeżeli kogo zainteresuje, na czym polega metoda Berlitz'a, to nasza szczegółowa broszura wszystko wyjaśni, którą to wysyłamy bezpłatnie.

KURSY BERLITZA

Łódź, Nowy Rynek 2, tel. Nr. 7-34. — Warszawa, Bracka 13.

Lekcje oddzielne i w grupach.

codziennie są tworzone nowe grupy.

Zapisy przyjmuje się od 9-ej rano do 10-ej wieczorem. Żądać prospektów.

Lekcja próbna bezpłatna. ³¹³⁷

Niniejszem mam zaszczyt uprzejmie zawiadomić Sz. Publiczność, że skład mój modnych towarów z ul. Piotrkowskiej **został przeniesiony**

na ulicę Piotrkowską pod №. 42

również w dni środę d. 11-go, czwartek 12-go i piątek d. 13-go października urządzam w starym lokalu Piotrkowska 34 **wyprzedaż z powodu przeprowadzki** wy-sortowanych różnych modnych towarów po bajecznie tanich cenach.

Z poważaniem **Józef Storch**

Piotrkowska № 42. ³⁹⁵⁰

CYRK Devigné

W sobotę 14 i w niedzielę 15 października dane będą po dwa przedstawienia. Dzielne przedstawienie: Początek o godz. 3-ej po poł., wieczorowe: o godz. 8 i pół wieczór. Na przedstawienie dzielne każdy kupujący bilet ma prawo wprowadzenia jednego dziecka bezpłatnie, nie starszego nad lat 10.

Dziś o 8 1/2 Wieczór nowości i silnych wrażeń

Po raz pierwszy w Łodzi nadzwyczaj wstrząsające widowisko **charakiri** wykonają japońscy nadworni artyści Jamaga-San z synem. Debiut 30 japończyków 30, którzy wykonają zupełnie nowe wstrząsające numery. Japonia państwo wschodzącego słońca.

Występy wszechświatowego pogromcy p. Soliatti ze swą grupą

12 Tygrysów i 12 Lwów

Po raz pierwszy balet **Rój Żartownisiów** pod kierankiem petersburskiego baletmistrza p. Antonio.

Debiut **The Renellos, damy powietrza i wiele innych.**

Hygieniczno-chemiczna **pralnia bielizny** Józefa Papazińskiego alicja Włodowska 119, wykonują wszelkie zlecenia, jako to: pranie, prasowanie, przyjmowanie również pranej bielizny do prasowania. — Ceny umiarkowane. ³⁹⁹⁰⁻³⁸⁻¹

Skład fortepianów, pianin, płyt i gramofonów, Chodkowskiego, Mikołajewska 25, I piętro. Poleca tania za gotówkę i na raty instrumenty: Fibigera, Mahlhoffa, Bürgla, Kewitscha, Bettinga, Mentzla, Knausa. Strojenie, przewóz. Zakład reparacyjny. Telef. 2455

Do wydzierżawienia

ogród owocowy i warzywny około 4 mórg, ogrodzony, ziemia wyborna blisko stacji kaliskiej. Szczegóły a Nielabowicza, Ewangelicka 9. ³⁹⁹⁴⁻³⁻¹

PRZEDWCZESNA MĘSKA NIEMOC PŁCIOWA zarówno jak i wszelkie cierpienia neurasteniczne usuwa szybko i gruntownie

MUIRACITHINA ALEXANDRA

Orzeczenia największych profesorów wysyłamy gratis i franco.

Kantor Chemicznych Preparatów, St-Petersburg, Mała Koniuszna № 10.

OSTRZEŻENIE. We własnym interesie należy zwracać baczną uwagę na nazwę: **MUIRACITHINA ALEXANDRA.**

Główny skład dla Królestwa Polskiego: S. Rościszewski & J. Kirchmayer, Warszawa, Bracka № 6. W Wilnie dostać można u J. B. Segalla i we wszystkich innych aptekach. ²⁸⁵⁵

NOWY TEATR KINEMATOGRAFICZNY : „CASINO” w gmachu hotelu „Victoria” Piotrkowska 67.

DZISZ ZMIANA PROGRAMU

„ODEON”

W sobotę, niedzielę i poniedziałek dnia 14, 15 i 16-go października 1911 roku
Zmiana programu. Między innymi wybitnymi obrazami: Zmiana programu.

ENOCH ARDEN

wspaniały dramat podług poematu Tennysona, perła angielskiej literatury.

Nad program:

Klasyczne tańce znakomitej tancerki BEATY FRANCESCO.

3638

„Ćmielów”

Fabryczny Skład Porcelany
Piotrkowska 31.

POSIADA NA SKŁADZIE:

- 500 Serwisów porcelanowych na 12 osób od **rb. 30.—**
- 1000 Garniturów porcelanowych do kawy na 12 osób od **rb. 4.80**
- 500 Garniturów na umywalnie, nowe fasony od **rb. 4.50**
- Szkoło stołowe i kryształ: **St. LOUIS Van St. LAMBERT**
- Garnitury do wódki, likieru i piwa. Przybory na toaletę.
- Biusty, figury, akwarya, patery ściennie** i t. p. przedmioty.

3328

№ 5500.

Obwieszczenie.

DYREKCJA

Towarzystwa Kredytowego miasta Łodzi

W zastosowaniu się do § 22 Ustawy, podaje do powszechnej wiadomości, iż zażądane zostały pożyczki na nieruchomości:

1. pod № 767 przy ulicy Piotrkowskiej, przez Edwarda Kindermana, dodatkowa na nowe budowle Rub. 20,000;
2. pod Nr. 43b. przy ul. Zachodniej, przez Hersza i Nację małżonków Ofenbach, pierwotna Rub. 70,000;
3. pod Nr. 1520 przy ul. Lipowej, przez Walentego i Anielę małżonków Zakrzewskich, pierwotna Rub. 18,000;
4. pod Nr. 179 przy Starym Rynku, przez Szmulę Zajawę i Łaję małżonków Sender, pierwotna Rub. 20,000;
5. pod Nr. 158 przy ulicy Brzezińskiej, przez Arona i Rywkę małżonków Jakubowicz i Berka i Idesę małżonków Jakubowicz, pierwotna Rub. 12,000;
6. pod Nr. 80c. przy ulicy Smugowej, przez Wandę Szeller i rodzeństwo Szeller, odnowiona z konw. Rub. 12,900 i dodatkowa z przeszacowania Rub. 12,000;
7. pod Nr. 1432a. przy ul. Widzewskiej, przez Moszka Jakuba Lewina, pierwotna rub. 60,000;
8. pod Nr. 1150e przy ulicy Przejazd, przez Emanuela Szkoło i Rybina Ieka Rybaka, pierwotna rub. 25,000;
9. pod 897d przy ulicy Senatorskiej, przez Aleksandra Edwarda Arendta, pierwotna, pierwotna Rub. 11,700;
10. pod 1418c. przy ulicy Kamiennej, przez Judkę—Lewka i Henocha braci Werdiger, dodatkowa z przeszacowania Rub. 7,000;
11. pod Nr. 821 b. b. przy ulicy Milsza, przez Annę Krajewską, odnowiona z konwersją Rub. 5,000 i dodatkowa z przeszacowania Rub. 9,000;
- pod Nr. 1703 przy ul. Nowo-Cegielnianej, przez Mendla Kleinlerera, pierwotna Rub. 16,000.

Wszelkie zarzuty przeciwko udzieleniu zażądanych pożyczek stowarzyszeni zechcą przedstawić Dyrekcji w przeciągu dni 14 od daty wydrukowania niniejszego obwieszczenia.

Łódź, dnia 14 października 1911 r.

3339

Skład FUTER

Sprzedaż hurtowa i detaliczna

M. MILAKOWSKI

Piotrkowska № 16, m. 13

Poleca na zimowy sezon duży wybór różnych futer: ROSYJSKIE, SYBERYJSKIE i AMERYKAŃSKIE, a także różne damskie KOLNIERZE, MCFKI, LAKIETY i FUTRA. Wszystko po tanich cenach. Przyjmuje także różne obstałanki. 3936

PATHEFONY

graja
BEZ ZMIANY
IGIEŁ.

GRAND PRIX
Paris 1900

Igła
wieczna

6cio MIESIĘCZNY KREDYT (bez podwyższenia cen).

Sprzedaż na rozplaty tygodn. lub miesięczne
do 1 listopada 1911.

PATHEFONÓW

Tow. Pathé-Frères w Paryżu, które grają bez igieł, bez szumu, głośno i naturalnie, do tańca bez przerwy.

Specjalny Skład PATHEFONÓW

117 ULICA PIOTRKOWSKA 117

Cenniki i repertuary bezpłatnie.

3910

3910

Sklep

z mieszkaniem w narożnym domu do wynajęcia zaraz. Zgierska № 106. 3960

Dr. TADEUSZ BRABANDER
Piotrkowska 294.

Akuszerya i choroby kobiece
Przyjmuje od 4—7 popoł. 3974

Dr. Skalski
powrócić.

Akuszerya choroby kobiece i wewnętrzne. Przyjmuje od 3—5 po poł. ul. Rokicińska 47, telefon 18-19. 2942

10,000 rubli i 8,000

do alokowania na 8 procent, na 1 numer hipoteki, na dom dochodowy w mieście. Pośrednicy wylączeni. Oferty dla „M. S.”. 3962

Duży wybór
Guniek
peleryn
czapek
kapeluszy
ikimonek
poleca
Helena
Lipińska
Mikolajewska № 34, m. 46,
oficyna 2 wejście. 3820

Stefania Schubert Biernacka

przyjmuje o 6-iej srody, soboty
Piotrkowska 292, w piątki zaś o
7-iej w Tow. Im. Chopina, Zielona 7. 4004

Potrzebne zdolne
stanciarzki,
spódniczarki
i podrećzne.

Borowska i Proppe.
Piotrkowska 165. 4006-5-1

Krajowe i zagraniczne

Farby emalijowe | **Farby olejne**
w różnych kolorach. | gotowe do użycia.

Farby wodne, cementowe i wapienne
poleca

HURTOWO I DETALICZNIE

Skład Farb
A. Müllera,
ul. Przejazd No 4. | Telefonu 18-03.
(Obsługa fachowa). 3265

Drobne ogłoszenia.

A. A. A. A. Nauczycielka z muzyką, nauczyciel z wyższym wykształceniem na godziny; angielski, francuski, niemiecki, bony z szyciem, freblanki, kasyerki buchalterki, pielęgniarce, gospodynie; świadectwa chlubne - poleca biuro Adamowiczowej, Piotrkowska 103 3251-12ws-3

A!A!A! Meble z salonu sypialnego, stołowego, oraz różne drobiazgi, maszyna do szycia, zaraz tania do sprzedania. Nawrot No 44 m. 3. 8413-10-8

A. A. A. Nauczycielka z doskonałym francuskim i niemieckim, oraz patentem domowej nauczycielki - otrzyma posadę w szkole na rubli 1000; biuro Adamowiczowej, Piotrkowska 103. 3327-we3-1

A) Sprzedam zaraz za bezcen: meble z pięciu pokoiów, dwa garnitury salony, trena, obrazy, lampy, kandelabry, etażerki, kredens, stół, 12 krzesel, szafy rozbitane, otomanę, biurko, stół do kart, łóżka, materace, bielizniarkę, umywalnię, toaletę, szafeczki, stoliki, świeczniki. - Piotrkowska 223-2 I-sza siena na prawo. 8498-6-5

A. Rozprzedam za bezcen kredens, stół, krzesła, otomanę, trena, szafę, łóżka z matercami, bielizniarkę, umywalnię, toaletę, biurko, fotel, gramofon. Zachodnia 29, m. 7A. 8679-1

A. Wyprzedam meble tanio, aby zaraz: Garnitur salony, trena, słupy, ekran, kredens, stół, krzesła, szafę, otomanę, łóżka z matercami, bielizniarkę, umywalnię, biurko z fotelem, gramofon, obrazy olejne. Piotrkowska No 192, m. 5. 8680-1

A. Meble z trzech pokoi oraz sprzedam. Południowa 24-14 8675

A. Kredens, zegar, trena, gramofon, tania sprzedam. Zakątna 19, w piekarni. 8676

Chłopiec do terminu potrzebny zaraz. Pracownia wyrobów stalowych Czerniejewskiego, Zawadzka 14 8671

Do dwójga dzieci i posługi potrzebna uczciwa służąca, dziewczyna od lat 16. Zgłaszać się od 12 do 3 po poł. Główna 24 m. 16. II piętro. 8283-5-5

Do sprzedania dom muirowany o 7-miu mieszkaniami, kuchnia i trzy morgi ziemi we wsi Krzywile pod Zgierzem. szosa Warszawska Nr. 1, wiadomość na miejscu. 8639-2-2

Do sprzedania sklep kolonialny od Nowego Roku, ul. Aleksandrowska nr. 87. 846-3pc-1

Jest dom do sprzedania z placem do budowy w dobrym punkcie. Ul. Łowicka No 3. 8683

Kawlarnia z dwoma bilardami z powodu zmiany adresu do sprzedania. Bałuty, Łagiewnicka No 17. 8618-3-2

Kantor Pomoc, Przejazd No 14, poleca ogrodnika, furmana, gospodynie oraz służbę domową, tylko z chlubnymi świadectwami. 8595-3sw-2

Mieszkanie dla panielki, pracującej poza domem. Pasaż Szulca No 4 m 20. 8509-3cs3

Mamka ze świeżem pokarmem u akuszerki. Widzewska No 25, m 2. 8583-3-3

Mieczarnia z całym urządzeniem z powodu zmiany interesu, za bezcen do sprzedania, byle zaraz, Ul. Karolewska No 3. 8605-3-2

Młoda osoba poszukuje miejsca w sklepie; zna języki: polski, rosyjski, niemiecki. Oferty: „Młoda”. 8661

Maszynę bębnową i mączynę za rub. 16 sprzedam. Ul. Złota No 3, m 47. 8250-6s-3

Młody człowiek z 4-klasowem wykształceniem poszukuje zajęcia w biurze fabrycznym, kantorze lub sklepie. Oferty składać w Redakcyi pod „Młody człowiek”. 8651-2-1

Młody człowiek z zagranicznym wykształceniem, władający polskim i rosyjskim językami w słowie i piśmie, prosi o jakkolwiek zajęcie. Oferty składać w administ. Rozwoju pod „XXX”. 8684-1

Meble żelazne własnego wyrobu sprzedaję, reparuję tanio na raty. Mikołajewska No 25. 8667-3wp-1

Maszyny 2 do szycia sprzedam zaraz, Długa 64, róg Benedykta. 8681-2-1

Otomany gotowe, materace, leżanki sprzedaję najtaniej przyjmuję obstarunki. Rozwadowska 14. Tapicer. 8670-1

Osoba w średnim wieku poszukuje współnika do interesu z małym kapitałem. Ul. Dobra No 8, m. 3. 8682

Obiady prywatne, Juliusza 5, front, także potrzebna panienka na mieszkanie. 8623-3-2

Potrzebna zaraz zdolne podręczne. Polna 7. Koziny. 8660-2-1

Potrzebni chłopcy terminatorzy do piekarni, Pablanice, ulica Zamkowa. Wołdański. 8659-3-1

Płciwiarńca jest zaraz do sprzedania z powodu zmiany interesu, Przędzalana nr. 84. 8652-3-1

Pokój potrzebny bez mebli zaraz dla nauczycielki (może być za lekcyje). Oferty „Słoneczny” w „Rozwoju”. 8650

Potrzebny do biura gazet 16-letni chłopiec na posyłki, ul. Przejazd nr. 16 m 16. 8647

Potrzebna sklepowa do składu wędlin dobrze obeznana w tym interesie do filii, Przejazd 48. 8644-2-1

Potrzeba jest 1500 rub. na pierwszy numer hipoteki bez Towarzystwa. Oferty w „Rozwoju” pod P. P. 8643

Przyjmę na mieszkanie przyzwyczajoną inteligentną osobę, Mikołajewska nr. 34 mieszka 33 8641-2-1

Potrzebni czeľadzie stolarscy meblowi Zachodnia 51. 8678-2-1

Poszukuję zajęcia w banku, przy sądzie, adwokacie, rejencie, inżynierze, przepisowywaniu lub też lekcyi w zakresie dwóch klas. Oferty proszę składać w „Rozwoju”, dla poszukującego. 8677

Posługaczka z praniem potrzebna od 10-1. Senatorska 28 (kantor podwórze) 8616-1

Potrzebny stolarz modelowy na stałe. Słowiańska 8. 8669

Potrzebne zdolne panny i uczennice do pracowni J. Kościelskiej. Zielona 23 8646-2-1

Posługacz piszący, do 16 lat potrzebny. Senatorska nr. 23 (podwórze kantor) do pół do 10 rano z rodzicami. Tamże potrzebna dziewczyna do posługi, umiająca prac. 3481

Przebiegłe pługne krzyżowe, tania do sprzedania. Wólczajska 216, m 8. 8668-2-1

Para ładnych koni do sprzedania. Wiadomość u stróża Dzielna No 37. 8590-3-2

Pianino i kwiaty do sprzedania od g. 9 do 5 wiecz. Wiadomość: Główna nr, 11 m. 20. 8430-3ws-3

Płciwiarńca do sprzedania zaraz z powodu wyjazdu, bardzo tanio. Gubernatorska 41. 8591-3-3

Prasowaczka poszukuje miejsca na wyjazd zaraz. Ulica Widzewska 119, m 4 8593-3-3

Potrzebny uczeń do zakładu fryzjerskiego, Piotrkowska 251. 8621-3-2

Potrzebna zdolna stanczarka i podręczna do spódnicy. Długa 24. 8674-2-2

Potrzebna mama ze świeżym pokarmem. Konstąntynowska Nr 45, m 15. 8628-2-2

Potrzebni chłopcy do księgarń L. Fiszera. Piotrkowska 48 8624-2-2

Przybliżał się pies buildog, ma ści szarej, odebrać można Wysoka No 11 u stróża. 8609-2-2

Poszukuje miejsca kasyerki, ekspedycjontki, ewentualnie zajęcia w domu prywatnym do dzieci lub gospodarstwa. Oferty w Rozwoju dla „Z. T.”. 8627-3-2

Potrzebny chłopiec do słusarni Widzewska No 150. 8606-3-2

Potrzebne zdolne stanczarki i spódnicarki. Pracownia kostymów i sukien damskich Czerniejewskiej, Zawadzka 14, parter. 8672

Sprzedam magiel, ul. Wójtownska 23. 8640

Sklep kolonialny do sprzedania. Szosa Rokicińska 29. 8622-3-2

Skrzypce melodyjne stare 150 latnie do sprzedania za przystępną cenę. Piaski ul. Ciemna Nr. 96, m. 3. 8624-2-2

Singer maszyna w dobrym stanie, z powodu wyjazdu tanio do sprzedania. Ul. Łowicka No 7, wiadomość u gospodarza. 8674

Wypreda starych skrzypiec w niższej cenie, o 25 proc. Staro-Zarawska 45-28. 8673-4. 1

Zakład oczyszczania pierza poscielowego Karola Lamprechta (mieszka Mińska No 23). Zakład Pańska No 74. 6561-26s10

Zaginął pies wyżeł, maści biały, brązowo nakrapianej, uszy brązowe, znalazła zechca łaskawie odrowadzić. Wólczajska No 129, sklep galateryjny. 8680-3-3

Zirandol trzechp oimenny dla oświetlenia elektrycznego jest tanio do sprzedania. Andrzeja 32, A. Frankus. 8612-3-2

5-6000 rb. na I Nr. bez Towarzystwa murowanej posesyi na 8 proc. potrzeba zaraz, Zawadzka 10, Niemierski. Tamże plac na szosie Zgiersko-Ozorkowskiej bajecznie tanio sprzedaja na raty. 8658

Zaginęła karta od paszportu, wydana z fabryki Ossera na imię Anny Czetalskiej 8654

Zaginęła karta od paszportu, wydana z fabryki Danbego, na imię Wincentego Srotki. 8617 3-2

Zaginął paszport, wydany przez wójta gm. Łask na imię Władysława Łazutki. 8645 3-1

Zaginął paszport, wydany z gm. Gałkówek, gub. piotrkowskiej, na imię Emy Müller. 8589-3-3

Zaginął paszport, wydany z gm. Sidorki, gub. siedleckiej, pow. bielskiego, na imię Bolesława Czajkowskiego. 8585-3-3

Zaginął paszport, wydany z gm. Ostrowy Błonie, powiatu kutnowskiego, na imię Józefa Bięgańskiego. 8598-3-3

Zaginęła karta od paszportu, wydana z fabryki Allarta i Rousseau na imię Aleksandra Knopa. 8596-3-3

Zaginął paszport, wydany z gm. Belchatów, gub. piotrkowskiej, na imię Maryanny Rzepcekiej. 8594-3-3

Zaginął paszport na imię Jądwigi Karbowicz, wydany z gminy Staw, gubernii kaliskiej. 8579-3-3

Lekcyi kroju
sukien i okryć damskich oraz bielizny damskiej i męskiej udziela mistrzyni cechu krawieckiego. Wydaje patenty. Ceny b. przystępne. Warunki dogodne. Andrzeja 11 m. 2, parter. Dowiadywać się: Sklep monopolowy, Spacerowa 43. Tamże potrzebna jest koblata lub dziewczynka do posługi. 3904-3-1

MECHANIK
Specjalista Boesneka exsakt, Szaubert Zalcera, Angielskie łeng i readermaszyny poszukuje posady, a także przyjmuje i reparacye. Adres: Staro-Zarawska 137, m. 17 3712 W. Sobiszewski.

Krawiec
damski i męski pierwszorzędnym z Warszawy. „Tytus” Spacerowa No 31. 3890-3-1

Do pierwszorzędnego Handlu Win i Delikatensów potrzebny zaraz samodzielnym, biegłym, młodszym

SUBJEKT
chrześcijanin, władający dobrze polskim, rosyjskim i niemieckim. Oferty z życiorysem, kopiami świadectw, fotografią i wymagającą pensją przy wnymym stole i mieszkaniu przyjmując administracya „Rozwoju”, „Subjekt”. 3972

Zakład dla spajania wszelkich metali za pomocą tlenu
Sz. Zysman, mechanik
Cegielniana 34 róg Piotrkowskiej. 5842

EGZYSTUJĄCA OD LAT 20 W ŁODZI
Pracownia haftów
i ZNACZENIA BIELIZNY
D. Mazurkiewiczowej
z dnem 1 października r. b. przeniesiona została na ulicę Przejazd 16, m 24.
Przyjmuje się uczennice.
ulica PRZEJAZD No 16.

Czcionki
stare, zużyte kapaje administracya „Rozwoju” Przejazd No 8.

Dr. H. Rueger
Nawrot 16 I.
Choroby wewnętrzne.
Przyjm. 4—6 p. poł. 3028

Dr. Maksymilian Papierny
AKUSZER I SPECYALISTA
CHOROBY KOBIECYCH.
ulica Pofudniowa № 23.
Telefon 16-85.
Przyjmuje do 11 rano i od 4 1/2 do 6 1/2 po poł. 333r

Dr. FRANCISZEK KOZIOLKIEWICZ
(starszy) Telef. 17-14
Piotrkowska 103
Choroby wewnętrzne, dzieci i kobiece. Przyjm. od 9 1/2—11 r. od 6—8 pp. 1426r

Dr. D. HELMAN
powrócił. 3462
Choroby uszu, nosa, gardła i krtani. Przyjmuje codziennie od 10—12 rano i od 5—7 popoł., w Niedziele od 10—12.
Mikołajewska 4. Telefon 16-00

Dr. med. Maisel
Staro-Zarzewska 64.
Specjalistka akuszeryi, choroby kobiece i dzieci. Przyjmuje: od 8—9 1/2 i od 3—6 1/2. Dla niezamężnych od g. 5—6 bezpłatnie. 3588

Dr. A. S. Tenenbaum
Chor. wewnętrzne i dzieci.
(Choroby żołądka i kiszki).
Wschodnia № 49.
przyjm. od 8—9 r. 15—7 p 3542

Dr. Jan Cadarski
Akuszerya,
choroby chirurg. i kobiece
przyjmuje do 10 r. 4—6 po poł.
Ul. Cegielniana 9 m. 4. 2671

Dr. H. Szumacher
choroby weneryczne i skórne
Nawrot 2.
przyjmuje od 8—10 1/2, i od 6—8. Po poł., panie od 5—6. W niedzielę i święta od 8—1 r. 376r

Dr. Fr. Łukasiewicz
Staro-Zarzewska № 36,
róg Sosnowej.
Choroby żołądka i kiszki,
wewnętrzne i dziecięce.
Przyjmuje do g. 11 rano i od 3—6 do 6—8 po poł. 2209r

Dr. H. Sadkowski
Piotrkowska 120
Przyjmuje z chorobami wewnętrznymi (spec. żołądka i kiszki).
Codziennie od 8—10 rano i od 5 do 7 po poł. Telefon 23-10. 3590

Dr. Sołowiejczyk
choroby dzieci i wewnętrzne
Specyal. cierpienia piersiowe.
Powrócił. 2665
Andrzeja 4, telefon 18-47.
godz. przyjęć: 9—10 r. i 5—6 pp.

Dr. E. Sonnenberg
Choroby skóry, dróg moczowych i weneryczne
CEGIELNIANA 14.
Od g. 11—1 i 4—7 1/2 w. 76r

ZĘBY sztuczne 50 kop. Plomb 15 kop. Wyjmowanie zębów bez bólu. Przeróbka i repara. cje na poczekaniu. Lecznica zębna, ul. Główna № 55. 3282

Dr. med. Z. GOLC
Choroby skórne i weneryczne.
Ul. MIKOŁAJEWSKA № 18.
Godz. przyjęć: od g. 9—12 i od 4 1/2 — 7 1/2 wiecz., w niedzielę i święta od 9 do 12 1/2.
№ telefonu 20-60 1877

Dr. I. Silberstrom
przeprowadził się na ul. Zawadzka, № 12 Choroby skóry, włosów i weneryczne. Radykalne usuwanie szpecących włosów. Przyjmuje: od 11 1/2—2 1/2, p. p. i od 5 1/2—8 1/2 w.
Panie: 4 1/2—5 1/2, po poł. W niedzielę do 3-oj po poł. 712r

Dr. A. GROGLIK
Zachodnia 53 przy ul. Zielonej
Choroby skóry, weneryczne i dróg moczowych
Przyjmuje 8 1/2—11 1/2, r. i 6—8 w.; panie 5—6 wiecz.
W niedzielę i święta od godz. 9 do 12 rano. 2474-r

Dr. Feliks Skusiewicz
Andrzeja 13.
Choroby skórne, weneryczne i moczopłciowe
Przyjmuje: od 9—11 r. i od 4—8 po poł. W niedzielę i święta od g. 10—11 Telef. 26-26. 507-d

Dr. GUSTAWA ZAND-TEHENBAUMOWA
powróciła 3544
CHOROBY KOBIECIE, SKORNE WENERYCZNE (u kobiet i dzieci)
Ul. Wschodnia № 49.
Przyjm. od g. 10—11 i od 7—8.

Dr. med. W. Kotzin
Ulca PIOTRKOWSKA 71.
Choroby serca i płuc,
przyjmuje od godz. 10—11 rano i od 4—6 pp. 2763r
№ telefonu 21.19.

Choroby weneryczne, skórne i moczopłciowe
Dr. Stanisł. Piekarski
PIOTRKOWSKA № 115
Przyjm.: od 9—10 rano i od 5—8 wiecz., kobiety od 4—5. 1331-r

Dr. Wacław Bernard
CHOROBY WENERYCZNE,
SKÓRY, DRÓG MOCZOWYCH
Benedykta № 9.
(9—12 r. i 4 1/2—7 1/2 w.) 1485

Dr. Mittelstaedt
Mikołajewska 67.
Przyjm.: od 8—9 1/2 rano i 5—6 1/2 po poł. w niedzielę i święta tylko rano od 7—10 r.

D-ka Felicja Goldberg
Mieszka obecnie 3093
ul. Piotrkowska 107.

INHALATORYUM
pod kierunkiem
D-ra Grabowskiego
przy chorobach organów oddechowych
nosa i przemiany materii (specjalnie, przy skrofulozie u dzieci). Otwarte codziennie prócz niedziel i świąt od godziny 4-jej do 7-jej.
Spacerowa № 29. 2773r

ZĘBY sztuczne od 75 k. Plomby od 50 k. na kauczuku, złocie — bez wyjęcia korzeni. Plombowanie złotem, srebrem, porcelaną. Wyjmowanie zębów bez bólu. Przeróbka i repara. cje na poczekaniu. Lek-dent. S. LIPOWSKI, Piotrkowska 92. 381r

SPECYALISTA
chorób skórnych, wenerycznych i niemocy płciowej
Dr. LEWKOWICZ
POWRÓCIŁ.
Przy syphilisie zastosowanie preparatu „606“.
ZACHODNIA № 33.
od 9—1 i 6—8, dla Pań od 5—6, w Niedziele 9—3. 2897

Dr. L. PRYBULSKI
CHOROBY SKORNE. WŁOSÓW, (kosmetyka), WENERYCZNE I MOCZOPŁCIOWE I NIEMOCY PŁCIOWE.
LECZENIE SYPHILISU
EHRlich-HATA 606.
Ul. Pofudniowa № 2.
Przyjmuje od godz. 8—1 r. i od 4—8 w. Panie od 5—6 po poł. 1420—r

Dr. Hejce
Średnia 5 Spec: Choroby skórne, włosów, weneryczne, kosmetyka. Leczenie syphilisu salwarsanem
EHRlich-HATA 606.
Godziny przyjęć: od 8—1 po poł i od 4—8 w. W niedzielę i święta od godz. 9—2 pp. Poczekalnia dla Pań oddzielna. 535-r

Dr. L. KLACZKIN
Konstantynowska 11.
Syphilis, skórne, weneryczne, choroby dróg moczowych.
LECZENIE SYPHILISU
EHRlich-HATA 606.
Przyjm. od 8—1 rano i od 5—8 w. dla dam od 4—5. W niedzielę i święta tylko do 1 rano. 746r

Dr. Jelnicki
ul. Andrzeja 7. Tel. 170.
Choroby skórne, weneryczne i moczopłciowe.
Godziny przyjęć: panowie od g. 9—11 r. i 5—8 po poł., panie 4—5 po poł.; w niedzielę i święta 8—12 r. 1468r

Dr. I. Lipszyc
choroby dzieci.
1897 mieszka obecnie
Piotrkowska 108, tel. 15-01
przyjm. do 10 r. i od 4—5 p. n.

Dr. med. J. Szwarcwasser
Piotrkowska 18.
Choroby wewnętrzne i nerwowe. Specjalnie: choroby żołądka, kiszki i przemiany materii (cukrowa, podagra, otyłość itd.). Niezbędne dla diagnozy analizy chemiczne i bakteriologiczne wydzielenin i krwi w laboratorium własnym. Od 11—1 rano i od 5—7 1/2 po południu. 459r

Dr. S. SZMITKIND
ŚREDNIA № 2.
Leczenie elektrycznością, masażem i kosmetycznym.
Przyjmuje od 8 do 2-jej po poł i od 4 do 9 wiecz. 469r

Dr. ROSENBLATT
Choroby uszu, nosa i gardła.
PIOTRKOWSKA Nr. 35.
Przyjmuje od 10—11 i od 5—7: w niedzielę od 10—11. 2837

Dr. S. KANTOR
specjalista chorób skórnych, włosów, wenerycznych lub dróg moczowych
Gabinet Roentgenowski i światłow. leczniczy, Krótka 4 tel. 19 41
LECZENIE SYPHILISU
EHRlich-HATA 606.
Przyjmuje od 8—2 i od 5—9 w.
Dla pań osobna poczekalnia. 425r

Dr. med. LEYBERG
b. długoletni lekarz klinik wiedeńskich.
Ch. skóry, wenerycznej i moczopłciowej
Godziny przyjęć: 10—1 i 6—8.
Dla pań 5-6, poczekalnia oddzielna.
W niedzielę tylko do obiada.
Krótka 5, telef. 26-50. 2113

Ważne dla dam!

Kto życzy sobie gruntownie nauczyć się kroju i szycia, niech się zapisze na obecny kurs codziennie od 10—1 w południe i od 3—6 po poł. Kończące szkołę otrzymują na żądanie cechowe świadectwo. Przy szkole mojej znajduje się wielki wybór manekinów, form papierowych, modeli, bluzek wszelkiej wielkości, spódnic i ubrań dziecięcych po cenach umiarkowanych.

Szkoła moja zaszczycona złotymi medalami i dyplomami uznania.

S. Kryńska.
Piotrkowska № 27.

PLACE

przy ulicy Senatorskiej od Widzewskiej na nowej przedłużonej ulicy Senatorskiej łącząc z Łęczycką i Rawską są na dobrych warunkach do sprzedania. Wiadomość w składzie drzewa p. Maksa Jakubowicza ul. Pańska № 92. 2793

Zarząd Łódzkiego Cechu Rzeźniczego
zawiadamia, że we wtorek, 17 Października r. b. o godz. 5 po poł. w lokalu własnym przy ul. Miłsza 46, odbędzie się w drugim terminie **KWARTALNE POSIEDZENIE**

na które o punktualne przybycie prosi **ZARZĄD.**
N. B. W razie nieprzybycia punktualnie p. Majstrów do zapisu, lub wyzwolenia ze swymi aczniami—będą ci ostatni dopiero na przyszłym posiedzeniu wpisani. 3299—3cs—1

Zjednoczone Fabryki
Wyrobów Ogniotrwałych
dawniej **C. KULMIZ**

Towarzystwo z ograniczoną poręką.
Główna fabryka: Saarau pod Wrocławiem, założona w r. 1850. Oddziały fabryk: Markt-Redwitz w Bawaryi i Halbstadt (Czechy).
Wyroby na wielokrotnych wystawach premiiowane.
Ogniotrwałe wyroby wszelkiego rodzaju; Cegły szamotowe i Dinasowe; Cegły odporne na działanie kwasów; Płyty i Rurki.
Roczna reprodukcyja około 120 milionów kgr. formowanych przedmiotów. — Robotników obecnie około 1500.
REPREZENTANT na Łódź i okolice:
B. Łoziński, Łódź—Pałac Szulca 3, Telefon 547. 2905r30

Krajowa Spółka Gorzelnicza

Hr. TARNOWSKI, ZALEWSKI i S-ka poleca szanownej publiczności **spirytus denaturowany** w 1/4 wiadra 45 kop. i 1/20 wiadra 10 kop w detalu, oraz na hurt. Spirytus w kawałkach bardzo praktyczny. Wszelkie artykuły techniczne ogrzewane i oświetlane denaturatem, jako to: Lampy, Latarnie, Samowary, Kachenki, Żelazka i t. p. rzeczy w sklepie swym przy ulicy Zielonej № 6, telefon 15-72. Sprzedającym w sklepach odpowiedni rabat. Wyrabia się pozwolenia na sprzedaż denaturatu w sklepach i poszukuje takowych.

Z poważaniem **J. zef Zaborowski.**
2865 Zarządzający oddziałem w Łodzi.

Anna Laferska, powróciła

prowadzi nadal swoją dyplomowaną Pracownię Gorseców pod swoim osobistym kierunkiem. Konstantynowska № 10. Poleca wszelkie roboty w zakresie gorseciarstwa wchodzące, a także wielki wybór gotowych. Modele i żurnale paryskie co miesiąc świeże. 3896

FRANCISZEK WILINSKI
Przedsiębiorca robót budowlanych betonów amerykańskich (chodniki, wjazdy i podwózca): Przyjmuje wszelkie roboty w tym zakresie. 3175-10-1
Konstantynowska № 23.

145. Piotrkowska naprzeciw ulicy Ewangelickiej 145.

Ogólnie znana lecznica**chorób zębów i jamy ustnej**

lekarza d-ty H. Pruss.

Leczenie, plombowanie i wyjęcie zębów bez bólu.

Specjalne laboratorium techniczne do wprawiania sztucznych zębów.

Specjalność: plomby porcelanowe, plomby złote, złote korony, złote mosty (sztuczne zęby bez podniebienia).

Reparacje i przeróbki sztucznych zębów **NA POCZEKANIU.**

Uwaga!! Ceny bardzo niskie! Uwaga!!

Lecznica chorób skórnych i wenerycznych

Gabinet Roentgenowski i Światłolecznicy

D-rów L. Falka, Z. Golca i St. Jelnickiego,

Wólczańska № 35.

Ogólne i pojedyncze pokoje dla chorych od 2 do 5 rb.; ambulatoryum dla niezamożnych —

placa za poradę 60 kop. Godziny przyjęć od 8—9 r., od 11 $\frac{1}{2}$ —1 $\frac{1}{2}$ pp. i od 7—8; w niedziele i święta od 8—10 ranoi od 12 $\frac{1}{2}$ do 1 $\frac{1}{2}$ po południu. Kobiety na choroby weneryczne przyjmuje specjalnie pani Dr. Zand Tennenbaumowaw poniedziałki, środy i piątki od godz. 5 $\frac{1}{2}$ —6 $\frac{1}{2}$ po południu. 1738r**CENTRALNA KLINIKA**
chorób zębów i jamy ustnej

w Łodzi, ul. Piotrkowska № 86, tel. 14-79.

Taksa nadzwyczaj dostępna dla wszystkich. KONSULTACJA BEZPŁATNIE. WYRWANIE ZĘBA 15 KOP. SZTUCZNY ZĄB 65 KOP. PRZERÓBKA i REPARACJE ZĘBÓW 50 KOP.

Przy klinice znajduje się specjalne laboratorium do wyrobu sztucznych zębów. Przyjmują tylko skończeni lekarze-dentyści.

Zalecany przez pp. lekarzy
KEFIR B. PATZEROWEJ
Łódź, Mikołajowska 31
Dostawa do domów rano i po południu. 1680**Pierwsza Chrześcijańska Lecznica**
chorób zębów i jamy ustnej.

Porada lub wyjęcie zęba 25 kop. Wyjęcie bez bólu lub plomba po 50 ko Zęby sztuczne od rb. 1 i wyżej. Korony złote i zęby sztyfowe i wszelkie reperacje po cenach umiarkowanych.

Gutzmana Eliksir i proszek do zębów są niezbędne dla utrzymania w czystości jamy ustnej. — Łódź, Przejazd № 8. 2573

Lecznica
D^{ra} A. Steinberga
BENEDYKTA № 3, Telefonu № 22-62.

(Stosowanie fizykalnych metod leczenia)

Orthopedia. Mechano-terapia (skrzywienia kręgosłupa, choroby stawów, mięśni i kości). Gimnastyka lecznicza. Pracownia przyrządów ortopedycznych.

Gabinet Roentgenowski. Prześwietlenie i fotografowanie. Leczenie chorób skórnych.

Gabinet elektro-terapeutyczny. Arsonalizacja. Stosowanie prądów stałych, przerywanych i sinusoidalnych. Elektroliza. choroby nerwowe.

Gabinet światłolecznicy. Kąpiele świetlne w gorącym nawietrze. Kąpiele A-komórkowa (vior-Zellen-Bad). 137r

Ból głowy i migrenę

natychmiast usuwa

„MIGRENO-NEVROSIN“

Bezwarunkowo pewny i nieszkodliwy roślinny środek.

Są już falsyfikaty.

Więć żądać w aptekach i skl. apt. proszków wyrabianych TYLKO W PŁOCKU i z podpisem wynalazcy A. Gąseckiego na każdym.

Proszek 10 kop. 2553

ODCISKI

brodawki, zgrubiałą skórę usuwa najskuteczniej znane i nagrodzone

Wielkim Złotym Medalem w Paryżu

ARAGO

ST. GÓRSKIEGO w Warszawie, Leszno № 12. Cena 35 i 60 kop.

Żądać wszędzie. Wystrzegać się naśladownictw. Zwracać uwagę na markę Gładyator. 2059

Doświadczony korepetytor przy sposobie do wszystkich klas gimnazjum oraz świadectwa. — Wiadomość: Dzielna 40 m. i od godz. 7—8. 154

Wyższa szkoła kroju i szycia

„JÓZEFINY“

Nagrodzona na wystawie pracy kobiet w Warszawie złotym medalem, w Belgii—srebrnym i dyplomami uznania

Łódź, Piotrkowska № 23.

Kursy wyższe i niższe. Metoda kroju podług systemu francuskiego i angielskiego. Grantowna nauka pasowania, mierzenia i apinania. Dla początkujących przygotowawczy kurs szycia. Przy szkole duża pracownia sukien, gdzie uczenice nabierają wprawy i gustu. Po złożeniu egzamina w Cechu uczenice otrzymują patenty cechowe lub świadectwa prywatne. **Na miejscu duży wybór manekinów.**

Przyjmuje się obstalanki podług zdjętej miary. Zamiejscowym wysła się za zaliczeniem pocztowym. 3458r

AGATOL Najlepszy do zębów proszek 20 i 35 k.
pasta 20 k.
eliksir 30 i 50 k.

St. Górskiego, Warszawa, Leszno 12.

Odnaczony na 6 wystawach najwyższymi nagrodami za skuteczne i antyseptyczne działanie, jako najlepszy środek do czyszczenia zębów i konserwowania dziąseł. Odnacza się silnym i przyjemnym aromatem, dezynfekuje i odświeża jamę ustną, chroni zęby od przedwczesnego próchnienia i bólu, dając im zdrowy i biały wygląd. **Żądać wszędzie!** 2607—30

Angielskie sukienne towary.

Od 12 października—12 listopada r. b.

w składzie fabrycznym

Akc. Tow. John Greenish & Sons, Londyn

odbywać się będzie

po cenach hurtowych

detaliczna sprzedaż

wyłącznie angielskich męskich towarów

Skład otwarty od 9—1 i od 3—7.

Angielskie sukienne towary.

Mikołajewska № 42.

Wielkie europejskie

PANOPTICUM i MUZEUM

otwarte codziennie od godz. 10 rano do 11 wiecz. Wejście do Panopticum 20 kop. Oddział anatomiczny 15 kop. Dzieci i wojskowi placą 10 kop. do Panopticum. Anatomiczny oddział dla pań we wtorki i piątki. K. Stephan.

GRAND-HOTEL

W ŁODZI.

Na czas przebudowy i powiększenia GRAND-HOTELU otwarty został w połączeniu ze starym Hotelem

NOWY HOTEL

na Pasażu Meyera № 2,

mieszczący 100 wykwintnie urządzonych pokojów. Hotel pierwszorzędny. Centralny punkt miasta. Windy, centralne ogrzewanie, elektryczne oświetlenie. 3874

Najtańsze i najpiękniejsze oświetlenie
lampy naftowo-żarowe „LUX”

dla oświetlenia zewnętrznego i wewnętrznego placów, fabryk, kantorów, wystaw sklepowych i t. p.

Reparacja lamp, prymusów, maszynek „Lux”, spirytusowych i t. p.

Piecze gazowe

Piecze gazowe kąpielowe

Kuchenki gazowe.

3818

Reprezentant inż. Cz. Gorski.

Juliusza 37.

Tania biblioteka

PUBLICZNA

Tow. „Wiedza”, Rozwadowska № 15

otwarta jest w dni powszednie od godz. 6-8 wiecz., w niedziele i święta od 1-3 po poł. Książki wypożyczają się bez zastawu za opłatą 5 kop. miesięcznie. Księgozbiór liczy 5,000 tomów. 2867

Crème Simon

Crème Simon jest to produkt o zachwycającym zapachu, niepsujący się i służący do udelikatnienia skóry.

Używany zamiast **gold-cremu.**

Puder Simon (La Poudre Simon) — 1 **Mydło Crème Simon** (Le Savon à la Crème Simon) o tymże zapachu co i **Crème Simon** i uzupełniają działanie tegoż.

J. Simon

Marka zatwierdzona. 59, Faubourg, Saint Martin, Paris.

Sprzedaz detaliczna u fryzyerów, w perfumeryach i aptekach. 2848

W szkole koedukacyjnej W. PIECHOCKIEGO

Piaseczna 14 (przy Rzgowskiej).

został utworzony specjalny komplet, grantownie przygotowujący do szkół handlowych, przemysłowej i gimnazjum. Od wakacji w r. b. ze szkoły W. Piechockiego zostało przyjętych do szkół handlowych (z prawami) 6 chłopców, do gimnazjum (z prawami) 1 chłopiec, do żeńskiego gimnazjum 1 dziewczynka. Szkoła ze względów higienicznych znajduje się poza miastem, do nauki poglądowej szkoła posiada mnóstwo okazów. Do szkoły przyjmowane są dzieci wszystkich wyznań. 3366

Towarzystwo Akcyjne

Rzeźni Miejskich w Rosji

WARSZAWA, Krakowskie Przedmieście № 5.

ŁÓDŹ, Rzeźnia Miejska.

polecą: 1) włosień tapicerski, 2) krew szaszoną, 3) mączkę mięsną, 4) kupuje i sprzedaje skóry surowe, mokre i suche. 2350-20

Politechniczne Kursy

Piotrkowska № 84.

Otwarte i czynne są wydziały: Elektrotechniczny i Budowlany. Zajęcia od 9-2 1/2.

Wieczorowy kurs handlowo-przemysłowy z obszernym programem będzie otwarty dnia 20 października.

Bliższych informacji udziela kancelarya kursów codziennie od godz. 4-ej do 6-ej. 3976

Miliony osób uzdrowionych!!!

Powagi lekarskie uznały i orzekły, że

Mydło „Herba”

D-ra Obermeyera (z siostrą miłosierdzia)

jest jedynym najpewniejszym leczniczym środkiem, usuwającym pryszcze, łupież, wagny, liszaje, krosty, swędzenie i wszelkie nieczystości skóry.

Miliony kawałków w użyciu. Tysiące podziękowań od wdzięcznych chorych i lekarzy.—Kto chce się skutecznie wyleczyć, niech żąda tylko mydła „HERBA” z marką siostra miłosierdzia na każdym kawałku, gdyż wszelkie inne bezwartościowe falsyfikaty. Sprzedają w aptekach, składach aptecznych i perfumeryjnych. 3051

Spieszcie do Teatru „Optique Parisienne”

ul. Piotrkowska № 15

na nowy i urozmacony program zawierający między innymi:

Małżeństwo dla interesu (Dramat wzruszający z życia współczesnego):

Cud proroka Wspaniały hist. dramat. **Wspaniały duet.**

3992

FABRYKA

BAMBUSOWO-KOSZYKARSKA

Walentego

Przybysza

w Łodzi, Widzewska 5,
(róg Średniej).

Telefon 22-13.

Nagrodzona wieloma medalami.

Specjalność: Kosze do fabryk.

Wyrabiam:

Mebles bambusowe płaszem kryte,
Mebles bambusowe matą kryte,
Bambusowe etażerki,
Bambusowe stoły do kwiatów,
Bambusowe garnitarki dżelicinowe,
Bambusowe parawany,
Bambusowe ekrany,
Kosze do podróży,
Kosze do kieliszny,
Kosze do papieru, kosze walizkowe,
Kosze do żywych kwiatów,
Kosze do robionych kwiatów,
Mebles ogrodowe, mebelki dla lalek
Koszyczki do bałek,
Kosze wszelkiego gatunku na ob-
stalniki gotowe dla pp. piekarzów
Fabryka na Widzewskiej
№ 5 przyjmuje wszelkie ob-
stalniki, z dokładnym wykończe-
niem, po możliwie najniższych
cenach. 1455

NAJLEPSZYM DOWODEM

skuteczności **proszku**
do wytępienia wszelkich
owadów, robactwa
oraz **moli**

ARAGAC

MIRZAJANCA

jest, że **praktyczne**
gospodynie, kupu-
jąc takowy od

25 lat

żądają stale w **blasza-
nem opakowaniu**
z marką fabryczną, wy-
obrażającą

„**góre i dwie główki**”
wszelkie inne proszki o
jednobrzmiącej nazwie są
bezwartościowym
naśladownictwem.

Żądać **tylko**

MIRZAJANCA

ARAGAC

w aptekach, składach ap-
tecznych i kolonialnych. 5035

Młody, pracowity i uceziwy czło-
wiek władający dobrze polskim
i rosyjskim językami, z 8 letnią
praktyką biurową, **poszukuje**
posady z pensją od 30 i wyżej
rabli miesięcznie bądź to w biurze
rządowej, bądź prywatnej,
albo też inkasenta lub eksped-
yenta w fabryce. Temu co dołoży
starań do wyszukania tej posady
ofiaruję 30—40 rabli. Oferty skła-
dać w Rozwoju pod lit. C. B. 3926

Skład win

M. D. OKOJEWA

1835

~~~~~  
Dzielna № 11  
~~~~~

Zdrowie jest bogactwem i szczęściem!!!

Kto cierpi na żołądek, głowę i ogólne niedomaganie ten powinien pić **Wino żołądkowe № 7**, za-
twierdzone przez rząd za Nr. 3478. **Wino żołądkowe**, za-
stowane w Ekaterynburskim pułkowym lazarecie przy cho-
robach żołądka, wykazało znakomite rezultaty, co stwierdza
świadectwo, wydane przez starszego lekarza szpitala Czer-
wonego Krzyża, gdzie wino było z powodzeniem stosowane.
Wina żołądkowe № 7 w żadnych innych składach niema
jak tylko w składzie win M. D. OKOJEWA, Dzielna № 11.
OLIWA do lampek 20 kop. funt. KNOTKI bezpłatnie.

DO WYDIERŻAWIENIA

2964

od 1-go Lipca 1912 roku

w domu na rogu **Zielonej i Wólczankiej** (obecnie
koszary) pojedyncze piętra lub cały gmach na cele fabrycz-
ne z siłą elektryczną. Wiadomość u rządcy, Zielona Nr. 8.

Najtańsze i najpraktyczniejsze oświetle-
nie dworów, pałaców, kościołów i hoteli

Gazem Powietrznym

Gaz powietrzny nie wybucha, nie wydaje kop-
cia ani swędu, czyli jest równie przyjemny
i higieniczny jak elektryczność, lecz bez
porównania tańszy. Kompletnie urządzenie
oświetlenia i ogrzewania gazem powietrz-
nym przy zastosowaniu najnowszych angiel-
skich aparatów zaprowadza „**PROMIEN**”
Instalacje Oświetleń i Biuro Techniczne,
Warszawa, Trębacka № 2.

Prospekty i kosztorysy na żądanie bezpłatnie. Prosimy o od-
wiedzenie naszego biura dla obejrzenia aparatu w racha. 3293

Nowo otworzony magazyn gorsetów

Zachodnia nr. 72 (róg Zielonej)

„A la Sirene”

Powróciwszy z Paryża i Wiednia sprowadziłam modele
gorsetów ostatniej mody. Gorsety wykonywam z krajow-
nych i zagranicznych materiałów po cenach umiarkowa-
nych. 3988-3

Remiza „BRISTOL”

Właśc. A. BEUMANN
(dawna Barozz), wynajmuje ele-
ganckie karety, powozy etc. na
godziny, dni i miesiące dla jaz-
dy po mieście, do miast sąsie-
dnie i na polowanie po cenach
umiarkowanych. Staranna obsługa
Ul. Piotrkowska № 119, telefonu
1053. 2849r

Przeciw kokluszowi, przy kaszlu,
astmie, emfizmie, katarach krta-
ni, oskrzeli i chorobach płuc,
wzbudza apetyt. Uspokaja nerwy,
„**Kosulin**” aptekarza J. Saskie-
go w Brześciu Lit. Pozwolenie
Rady Medycznej za № 847. Grand
Prix w Hadze.—Cena flakonu 1 rb.
Żądać wszędzie. — W Łodzi u
Spiessa. 1369-d—

Ważne dla gospodyń.

Która z gospodyń
chce mieć doskona-
le wypieczone ciasto,
niech używa
proszek do piecze-
nia Engla. Proszek
do pieczenia Engla
podejmuje ciasto
lepiej jak drożdże
i zupełnie nie szkodzi
dla organiz-
mu. Sprzedaż
w paczkach po 5 i
10 kop. Proszek
Engla, Cukier wa-
niliowy, jak rów-
nież proszek pud-
dingowy można do-
stać we wszystkich
składach aptecz-
nych i sklepach kol-
onialnych.

Wyroby firmy Engel i Co Riga

Jeneralna reprezentacya
na Królestwo Polskie

M. I. Hiller,

Łódź, Piotrkowska 93.
:: Telef. № 18-49. :: 3642

Pracownia

damskich kostymów i sukien
„STANISLAWY”
Przejazd 43 m. II, II piętro,
wejście z podwórza.

Wykonywa roboty elegancko, star-
annie podług paryskich i wie-
deńskich żurnali. 3257-3-1

Do sprzedania Place

80—85 kop. lok. kw. własną księgę
hypoeczną mając, w m. Łodzi po-
łożone, — pozostały szacunek po spa-
czeniu części należności, na 6 proc.
Kupno placu tych bardzo korzystne,
cena ich z upływem czasu stale się
zwiększa. Interesowani adresa swę
złożą w administracji „Rozwoju”
dla „G. W. K.” 3860

Wielostronny sposób użycia

bulionu MAGGI[®] w kostkach

niejednej gospodyni dotąd jeszcze nieznanym. Znakomity rosół, przyrządzony z niego, nie bywa tylko używany jako czysty bulion do picia i do zaprawiania rosół, lecz przede wszystkim także do

przyrządzenia zup, sosów, jarzyn i t. p., jak i do poprawiania wszelkich jałowych potraw.

1 kostka na kwaterek wody 4 kop.

Prawdziwy tylko z nazwą MAGGI oraz marką ochronną „krzyż gwiazda“

Wszędzie do nabycia.

RIEDLA

Pasta do zębów dezynfekująca — aromatyczna

TOW. AKC. J. D. RIEDEL BERLIN

prawdziwa tylko w czerwonym oryginalnym opakowaniu.

2145

Korzystajcie z okazji!

Okazyjna sprzedaż materiałów angielskich i krajowych na męskie i damskie ubrania, palta i futra w najnowszych deseniach.

Pracującym urzędnikom i robotnikom

specjalne ustępstwo.

3878

Wielki wybór resztek nadzwyczaj tanio.
W. GROSMAN, Skład sukna i kortów. Dzielna 1.

Kto chce zaopatrzyć się w dobry a niedrogi towar, niechaj śpieszy na

WYPRZEDAŻ

do magazynu galanteryjnego **A. SPODENKIEWICZA** Konstantynowska 26.

Bielizna trykotowa.

Koszulki wełniane pr. Egera	od 1.50
Kalesony wełniane "	" 1.65
Koszulki półwełniane "	" 1.30
Kalesony półwełniane "	" 1.35
Koszulki wełniane kolorowe	" 1.95
Kalesony wełniane kolorowe	" 2.10

Wyroby pończosznicze.

Pończoszki dzieciinne czarne od	od 15 k.
Pończoszki dzieciinne kolorowe	" 25 k.
Pończoszki dzieciinne wełniane kolorowe	" 35 k.
Pończochy damskie czarne	" 25 k.
Pończochy damskie kolorowe	" 35 k.
Pończochy damskie ażurowe	" 40 k.
Pończochy damskie wełniane kolorowe	" 60 k.
Pończochy grube z wielbłądziej wełny	" 1.50
Skarpetki bawełniane kolorowe	po 15 k.
Skarpetki fildekosowe kolorowe	" 23 k.
Skarpetki wełniane kolorowe	od 35 k.
Nakolanki wełniane	" 1.20
Getry z wielbłądziej wełny	" 1.80

Rękawiczki.

Dziecinne trykotowe	od 15 k.
Dziecinne włóczkowe	" 25 k.
Damskie trykotowe w różnych kolorach	" 20 k.
Damskie włóczkowe	" 35 k.
Damskie ażurowe w różnych długościach	" 40 k.
Męskie trykotowe wełniane	" 40 k.
Męskie włóczkowe	" 50 k.

Wyroby włóczkowe ręcznej roboty.

Sukienki dzieciinne w różnych kolorach	od 1.80
Serdaki dzieciinne	" 1.35
Haleczki dzieciinne ze stanikami	" 1.25
Halki panieńskie	" 2.70
Halki damskie	" 3.90

Wyroby wełniane wiązane.

Sukienki dzieciinne	od 1.75
Żakiociki dzieciinne	" 1.25
Żakiety panieńskie	" 4.00
Żakiety damskie	" 5.25
Halki damskie	" 3.60
Bluzki damskie	" 3.60

Swetry i ubranka dla chłopców.

Swetry wełniane w różnych kolorach	od 1.20
Swetry znanej marki („Küblera“)	" 2.00
Spodeńki ze stanikami	" 1.65
Garniturki (swyterspodeńki i czapeczka)	" 3.05

Bielizna wiązana wełniana.

Majteczki dzieciinne do przypinania	od 95 k.
Majteczki dzieciinne ze stanikami	" 1.90
Staniki damskie z rękawami	" 1.90
Staniki damskie bez rękawów	" 1.60
Koszulki męskie	" 3.50
Kalesony męskie	" 3.40
Kalesony damskie „reform“	" 3.50

Bielizna biała.

Koszule z angielskimi gorsami	od 1.95
Koszule nocne	" 1.25
Kalesony dymowe	" 1.10
Koszule damskie	" 1.05
Kalesony damskie	" 1.20
Koszulki dzieciinne	" 45 k.
Kalesony dzieciinne	" 45 k.

Bielizna kolorowa.

Koszule z zefirowymi gorsami	od 1.60
Koszule z wykładanymi kołnierzami	" 1.60
Koszule z pikowymi gorsami	po 2.25
Półkoszulki kolorowe zefirowe	" 23 k.
Mankiety kolorowe zefirowe	" 30 k.

Bielizna drobna.

Mankiety męskie I gat.	od 30—35 k.
Kołnierze stojące	po 22 k.
Kołnierze stojąco-wykładane	" 27 k.

Czapeczki i kapturki.

Czapeczki włóczkowe damskie	od 65 k.
Czapeczki dzieciinne trykotowe	" 50 k.
Kapturki włóczkowe	" 50 k.
Kapturki trykotowe	" 50 k.
Kapturki pluszowe	" 1.60

Chustki.

Wełniane damskie rozmiar duży	od 2.25
Jedwabne męskie	" 1.50
Kieszonkowe męskie kolorowe	po 26 k.
Kieszonkowe damskie kolorowe	od 10 k.

UWAGA. Z towarów nienależących do wyprzedaży ustępuje się 10% rabatu.

3335

Zimowe zapasy węgla są zbyteczne!

Olegając wielu życzeniom, dostarczać będziemy przez całą zimę w abonamencie

brykiety i podpałki

raz w tygodniu—wprost do kuchni—począwszy od 100 brykiet—po zwykłej stałej cenie.

Skład węgla i drzewa p. f. „**DRZEWO**”

Przejazd 21 i 80a. — Tel. 17-09 i 28-60. 2797

Skład naszej

merceryzowanej bawełny

dla pończoch, trykotaży, fantazyjnych i tkackich artykułów znajduje się u firmy

L. Scholle i S^{ka}

Piotrkowska № 99

i są nasze bawełny we wszelkich kolorach i grubościach do nabycia u wyżej wymienionej firmy.

Fischer i S-ka, Warszawa.

3271

JAN STYCZYŃSKI

handel win i towarów kolonialnych

Niniejszem zawiadamiam Sz. moich odbiorców, że handel mój towarów kolonialnych i delikatesów, egzystujący od lat paru przy **Piotrkowskiej № 121**, z dniem 1-go października b. r. **przeniesiony został na ulicę Piotrkowską № 131**. Jednocześnie nadmieniam, że z chwilą przeniesienia dla dogodności Sz. odbiorców, zaprowadziłem również wszelkie spirytualia jako to: **Wina krajowe i zagraniczne, koniaki, likiery i t. p.**, o czem zawiadamiając, polecam mój handel win, towarów kolonialnych i delikatesów łaskawej pamięci i pozostaję

Z poważaniem **Jan Styczyński**
ulica Piotrkowska № 131. Telef. 14-05.

Piotrkowska № 131. Tel. 14-05.

Piotrkowska № 131. Tel. 14-05.

Na Raty

1 rb. tygodniowo, albo 3 rb. miesięcznie

Sprzedaje: Gramofony, Płyty, Skrzypce, Mandoliny, Gitary, Harmonie i inne instrumenty muzyczne **po cenach niskich.**

M. Lizman,
ul. Piotrkowski 284, róg Górnego Rynku.

ZAKŁAD MEBLOWO-DEKORACYJNY

F. Drozdowski i S-ka

wł. F. Drozdowski i W. Ereciński

obecnie: **Nawrot № 23, telefon 16-63.**

Polecają wszelkie roboty w zakres tapicerstwa wchodzące. Garnitury salonowe po niższych cenach. 2909

Gazownie Miejskie w Łodzi

mają do oddania z dniem 1 stycznia 1912 r.

Smoleń Węglową, Miał Koksowy

i Impregnator.

Łaskawi reflektanci raczą zgłaszać się piśmiennie do biura Zarządu Gazowni przy **ul. Targowej № 34.** 3269

150 garn. Mleka

z dniem 10 b. m. posiadać będzie

Mleczarnia dóbr „**Paprotnia i Walewice**”

do ulokowania po gospodach **Przejazd 52**

telefon 27-80 poleca przytem: 3982

MASŁO w różnych gatunkach Warszawskiego Ziemiańskiego T-wa Mleczarskiego.

Sprzedaż hartowa i detaliczna, dostawa dwa razy dziennie.

Zebranie Walne Członków

Towarzystwa Muzycznego im. Szopena w Łodzi

odbędzie się w niedzielę 22 października o godz. 3-ej po południu w lokalu Towarzystwa przy ulicy Zielonej № 15, I piętro. Porządek dzienny: 1) Sprawozdanie Zarządu i Komisji Rewizyjnej, 2) Wybór nowego Zarządu i 3) Wnioski. Prawo uczestniczenia w Zebraniu Walnym daje kwit z opłaconej składki członkowskiej za ubiegły kwartał.

Uwaga. O ile Zebranie powyższe nie dojdzie do skutku, następne odbędzie się d. 29 października o tejże godzinie i w tymże lokalu i będzie prawomocne bez względu na ilość obecnych członków Towarzystwa. 3319

Egzystująca od roku 1890,

Pierwsza Szkoła kroju i szycia

S. KRYŃSKIEJ w Łodzi, Piotrkowska № 27,

niniejszem podaje do wiadomości, iż nowy kurs się rozpoczął i codziennie od 10—1 i 3—6 zapis nowych uczenic się odbywa. Długoletnia praktyka w tym zawodzie, jako też wielka liczba uczenic daje mi możliwość, że lokal swój szkolny powiększyłam i podług ostatnich wymagań higieny urządziłam. Metoda moja jest łatwa i zrozumiała, tak, że kończące szkołę, gdzie wszystko pod moim osobistym kierunkiem się wykonywa, są w stanie jak dla siebie, tak i dla drugich skroić i wykończyć wszelkie stroje: jak suknie, bluzy, ubiory dziecinne i t. p. podług ostatniej mody. Kończące szkołę otrzymują dyplom, a na żądanie świadectwo cechowe. Przy szkole znajduje się wielki wybór manekinów różnych wielkości, modeli papierowych po cenach niskich. Filii żadnej nie posiadam. Od 1-go października są specjalne kursy wieczorne dla klasy robotniczej, po cenach niższych od normalnych

Z poważaniem

S. Kryńska.

3223